

**Opinia Consiliului Fiscal privind Legea bugetului de stat pe anul 2025,
Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2025
și Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2025-2027**

Sinteză

- România face parte din cele opt state din UE care se află sub incidența procedurii de deficit excesiv, având cel mai mare dezechilibru bugetar. Este bine că s-a ajuns la un acord cu Comisia Europeană ca ajustarea macroeconomică (a deficitului bugetar) să se întindă pe mai mulți ani, considerând reformele implicate și magnitudinea corecției – de la peste 9% din PIB, dacă se ține cont de impactul deplin al recalculării pensiilor, la sub 3% din PIB. În noiembrie 2024, Consiliul UE a aprobat Planul Bugetar-Structural (PBS) al României.
- Fragmentarea sistemului global continuă (multilateralismul se destramă), protecționismul se intensifică, șocuri succesive (pandemia, criza energetică, schimbări climatice, războiul din Ucraina) au slăbit economia UE. Piețele financiare pot cunoaște „înghețări” (*sudden stops*), acces mai dificil la finanțări pentru economiile cu deficite mari. Acesta este cadrul ce obligă guverne naționale la alegeri dificile în politicile economice, la compromisuri dureroase.
- Draftul de buget pentru anul 2025 pornește de la necesitatea ca tendința de accentuare a deficitului bugetar să fie inversată și, aceasta, nu numai pentru că PBS o dictează; o conduită bugetară responsabilă o cere, ca și necesitatea de a preveni o retrogradare a riscului suveran al României la *investment junk*. Costurile la împrumuturile României sunt cele mai înalte între statele UE.
- Ținta de 7% deficit în 2025 este foarte ambițioasă și cere măsuri atât pe partea de cheltuieli, cât și pe cea de venituri. Este de reamintit că România are cele mai joase venituri fiscale (inclusiv contribuții) din UE, cu excepția Irlandei. Ajustarea din 2025 este numai începutul corecției macroeconomice; măsuri vor trebuie adoptate și în anii următori. Corecția macroeconomică este obligatorie și pentru a diminua deficitul de cont curent, pentru a reduce presiunea pe moneda națională.
- Resursele europene au menirea de a atenua impactul inevitabilei contracții a absorbției interne. Este de salutat intenția de a se aloca pentru investiții cât mai multe resurse, din bani europeni și fonduri proprii – 7,8% din PIB în 2025. Aceste investiții

trebuie să dezvolte infrastructura țării, să ajute tranziția energetică, să favorizeze dezvoltarea producției de *tradables* (bunuri și servicii exportabile și care pot înlocui importuri).

- Coroborarea informațiilor și datelor economice recente cu dinamica variabilelor macroeconomice relevante proiectate de CNSP (PIB real, deflator PIB, inflație, coordonate ale pieței muncii) conduce la concluzia unei traiectorii plauzibile a acestor agregate pentru anul 2025 și pentru anii următori.
- Execuția bugetară a anului 2024 indică un deficit *cash* de 8,65% din PIB, depășind cu mult ținta stabilită în bugetul inițial (5% din PIB), respectiv la rectificarea din septembrie 2024 (6,94% din PIB). Grav este că mare parte din cheltuielile suplimentare sunt de natură permanentă, ceea ce îngreunează corecția macroeconomică.
- Construcția bugetară pentru anul 2025 are în vedere o țintă de deficit de 7% din PIB, potrivit metodologiei *cash*, reprezentând o diminuare cu 1,6 pp din PIB, față de deficitul bugetar consemnat în anul 2024. Este de notat că efortul de ajustare a deficitului este mai mare, deoarece în 2025 se simte impactul deplin al recalculării pensiilor. Această diminuare are loc în planificarea bugetară prin majorarea veniturilor bugetare totale cu circa 2,3 pp din PIB, în timp ce pentru cheltuielile bugetare totale este planificată o creștere cu 0,7 pp din PIB.
- Această creștere semnificativă de venituri ca pondere în PIB se datorează în bună măsură creșterii prognozate a absorbției de fonduri europene. Eliminând impactul agregatelor de fonduri europene, celelalte categorii de venituri sunt planificate să se majoreze cu aproape 0,2 pp din PIB, iar restul categoriilor de cheltuieli este diminuat în planificare cu 1,5 pp din PIB.
- Măsurile de corecție bugetară adoptate reușesc să stopeze tendința de adâncire a deficitului și să-l îndrepte către o diminuare considerabilă.
- CF nu poate lua în considerare veniturile ipotetice având drept sursă îmbunătățirea colectării de către ANAF. În consecință, în evaluarea sa privind bugetul public pentru anul 2025, CF vede venituri inferioare cu circa 9,7 mld. lei, reprezentând circa 0,5% din PIB, față de țintele asumate în proiectul de buget.
- Pe partea de cheltuieli bugetare, CF identifică un necesar suplimentar de alocări la nivelul cheltuielilor cu bunuri și servicii și cu dobânzile în cuantum de cel puțin 4,5 mld. lei, reprezentând circa 0,2% din PIB. Totodată, există riscuri suplimentare cu privire la încadrarea în nivelurile proiectate pentru cheltuielile de personal și cele de asistență socială.
- Considerând cele expuse anterior, pe baza unei abordări prudente a prognozării veniturilor și cheltuielilor, CF apreciază construcția bugetară pentru anul 2025 compatibilă cu un deficit *cash* situat în jurul valorii de 7,7% din PIB.

- O colectare mai bună în fapt a veniturilor fiscale, o ajustare adițională a cheltuielilor de capital, utilizarea oricăror economii ce rezultă în execuția bugetară și prioritizarea proiectelor pot face ca nivelul deficitului bugetar în execuție să se îndrepte către ținta de 7% din PIB, astfel încât să se asigure respectarea traiectoriei de ajustare a deficitului bugetar asumată de România în cadrul Planului Bugetar-Structural agreat cu CE.
- Analiza cadrului fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028 arată că acesta este construit pe ipoteza unui control strict al cheltuielilor bugetare, care ar conduce la diminuarea ponderii acestora în PIB, fără a se avea în vedere un progres vizibil la nivelul veniturilor fiscale (inclusiv contribuții de asigurări). Suplimentar, ponderea investițiilor publice în PIB este preconizată a se diminua cu 2,5 pp.
- În consecință, CF reiterează că menținerea traiectoriei de reducere a deficitului bugetar, asumată prin PBS, necesită o creștere semnificativă a veniturilor fiscale, care sunt la un nivel foarte jos în raport cu nevoile de investiții ale României și comparativ cu celelalte state din UE. O reformă profundă a ANAF, care să conducă la creșterea permanentă a veniturilor din această sursă, este stringentă.
- CF consideră că, în lipsa unor politici fiscale care să sprijine traiectoria de consolidare fiscal-bugetară și pe partea de venituri, nu este credibilă o ajustare a deficitului bugetar pe termen mediu doar pe latura cheltuielilor, balanța riscurilor fiind înclinată în direcția înregistrării unor deficite mai ridicate decât cele preconizate de cadrul fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028. Această observație este cu atât mai relevantă, având în vedere evoluția mediului internațional și provocările mari cu care se confruntă politicile economice.
- Planul Bugetar-Structural trebuie să considere consecințele unei inevitabile diminuări a aportului fondurilor europene la procesul investițional și susținerea programelor de dezvoltare a economiei noastre. O scădere puternică a fondurilor europene (se încheie PNRR, se va aloca mai puțin din CFM) va afecta dinamica PIB potențial și, probabil, rata de creștere economică, dacă nu va crește contribuția resurselor interne ca factor compensator. Parțial, se poate compensa această diminuare anticipată cu o creștere a eficienței, calității investițiilor publice.
- În general, este de prezumat că implementarea planurilor bugetar-structurale ale statelor membre din UE va fi influențată în mod semnificativ de evoluția puternic nefavorabilă a mediului internațional.
- Trebuie subliniat ca PNRR nu este repetabil, iar CFM următor nu va mai fi atât de generos cu România, având în vedere dificultățile economice mari ale Uniunii și provocările enorme cu care se confruntă. România trebuie să folosească la maximum banii europeni pe care actualul CFM și PNRR i le pun la dispoziție.

Opinia Consiliului Fiscal privind Legea bugetului de stat pe anul 2025, Legea bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2025 și Strategia fiscal-bugetară pentru perioada 2025-2027

În seara zilei de 30 ianuarie, Ministerul Finanțelor (MF) a transmis Consiliului Fiscal (CF), prin adresa 532983/29.01.2025, *Raportul privind situația macroeconomică pentru anul 2025 și proiecția acesteia în perioada 2026-2028, proiectul Legii bugetului de stat pe anul 2025, Expunerea de motive și proiectul Legii bugetului asigurărilor sociale de stat pe anul 2025, Expunerea de motive și proiectul Legii pentru aprobarea plafoanelor unor indicatori specificați în cadrul fiscal-bugetar pe anul 2025*, solicitând, în baza art. 53, alin. (2) din Legea responsabilității fiscal-bugetare nr. 69/2010 (LRFB) republicată, opinia CF cu privire la acestea.

Potrivit art. 53, alin. (4) al LRFB, Guvernul și Parlamentul au obligația de a analiza opiniile și recomandările CF la elaborarea strategiei fiscal-bugetare, a legilor bugetare anuale, precum și la elaborarea altor măsuri determinate de aplicarea LRFB și, respectiv, la însușirea/aprobarea acestora.

Data fiind intenția Guvernului de a aproba documentele mai sus menționate în data de 1 februarie, CF a emis în data de 1 februarie 2025 o opinie preliminară, având în vedere intervalul foarte scurt pentru analiza tuturor documentelor primite. Prezenta opinie o completează pe cea precedentă, realizând o analiză extinsă a proiectului de buget pe anul 2025 și a cadrului fiscal-bugetar pe termen mediu.

1. Context

Anul 2024 a consemnat un deficit bugetar de 8,65% din PIB, al doilea cel mai mare deficit după cel din anul pandemiei, când a fost 9,55% din PIB. Cheltuielile au avut un ritm de expansiune aproape dublu față de veniturile bugetului public. În 2024, România a avut și un deficit de cont curent de peste 8% din PIB, cel mai mare între economiile emergente din UE, a cărui finanțare prin îndatorare este în proporție de peste 60%. Datoria publică a atins aproximativ 54% din PIB la finele lui 2024; este un nivel încă rezonabil față de media din UE, dar creșterea foarte rapidă din ultimii ani este amenințătoare.

România face parte din cele opt state din UE care se află sub incidența procedurii de deficit excesiv, având cel mai mare dezechilibru bugetar. Este bine că s-a ajuns la un acord cu Comisia Europeană ca ajustarea macroeconomică (a deficitului bugetar) să se întindă pe mai mulți ani, considerând reformele implicate și magnitudinea corecției – de la peste 9% din PIB, dacă se ține cont de impactul deplin al recalculării pensiilor, la sub 3% din PIB. În noiembrie 2024, Consiliul UE a aprobat Planul Bugetar-Structural (PBS) al României.

Este de văzut dacă piețele vor avea răbdare cu o perioadă relativ lungă de timp (7 ani), dacă ne gândim la contextul european și internațional tot mai complicat, plin de incertitudini.

Fragmentarea sistemului global continuă (multilateralismul se destramă), protecționismul se intensifică, șocuri succesive (pandemia, criza energetică, schimbări climatice, războiul din Ucraina) au slăbit economia UE, care pierde teren în competiția tehnologică globală și are nevoie de reforme radicale (este mesajul-cheie al Raportului Draghi), cheltuieli de apărare mai mari pun presiune pe bugete naționale și pot accentua criza costului vieții. Piețele financiare pot cunoaște „înghețări” (*sudden stops*), acces mai dificil la finanțări pentru economiile cu deficite mari. Acesta este cadrul ce obligă guverne naționale la alegeri dificile în politicile economice, la compromisuri dureroase; provocările proliferază, în timp ce resursele sunt limitate. Tensiuni interne se simt în viața politică, cu ascensiunea grupărilor radicale, în condițiile în care numeroase guverne au dificultăți sporite în a livra bunuri publice potrivit așteptărilor cetățenilor. Există și o criză de încredere ubicuă, cu „elite” sub presiune permanentă.

Draftul de buget pentru 2025 pornește de la necesitatea ca tendința de accentuare a deficitului bugetar să fie inversată și, aceasta, nu numai pentru că PBS o dictează; o conduită bugetară responsabilă o cere, ca și necesitatea de preveni o retrogradare a riscului suveran al României la *investment junk* (Fitch și S&P au dat un avertisment în acest sens, schimbând perspectiva de la stabilă la negativă). Costurile la împrumuturile României sunt cele mai înalte între statele UE.

Ținta de 7% deficit în 2025 este foarte ambițioasă și cere măsuri atât pe partea de cheltuieli, cât și pe cea de venituri. Misiunea de corecție a deficitului bugetar în 2025 este îngreunată și fiindcă se va resimți impactul deplin al recalculării pensiilor. Ajustarea din 2025 este numai începutul corecției macroeconomice; măsuri vor trebuie adoptate și în anii următori. Veniturile fiscale trebuie să crească în mod substanțial (*nota bene*: România are cele mai joase venituri fiscale (inclusiv contribuții), cu excepția Irlandei, din UE – cca. 27%, față de cca. 41% din PIB; iar o colectare mai bună poate ajuta în mod substanțial în acest scop. Corecția macroeconomică este obligatorie și pentru a diminua deficitul de cont curent, pentru a reduce presiunea pe moneda națională.

Resursele europene au menirea de a atenua impactul inevitabilei contracții a absorbției interne. Este de salutat intenția de a se alocă pentru investiții cât mai multe resurse, din bani europeni și fonduri proprii – 7,8% din PIB în 2025. Aceste investiții trebuie să dezvolte infrastructura țării, să ajute tranziția energetică, să favorizeze dezvoltarea producției de *tradables* (bunuri și servicii exportabile și care pot înlocui importuri).

2. Cadrul macroeconomic ce fundamentează Legea bugetului pe 2025 și SFB 2025-2027

Analiza plauzibilității prevederilor din Lege bugetară aferentă anului 2025 și a Strategiei fiscal-bugetare pe intervalul 2025-2027, realizată de Consiliul Fiscal, pornește de la cadrul macroeconomic intern și extern care le fundamentează. Considerațiile formulate în continuare au în vedere, între altele, „Proгноza de toamnă 2024 – Proiecția Principalilor Indicatori Macroeconomici 2024-2028” publicată de Comisia Națională de Strategie și Prognoză (CNSP) – în decembrie 2024 – și Nota care o însoțește.

Coordonatele economice din această prognoză pornesc de la datele recente, ce evidențiază: (i) o reducere a ritmului creșterii economice, (ii) o mărire a dezechilibrelor, în special a celui extern (deficitul contului curent al balanței de plăți) și fiscal, însoțită de o atenuare a celui intern (inflația). Ultimele date privind produsul intern brut (PIB) publicate de Institutul Național de Statistică (INS) pe 10 ianuarie 2025 arată o ușoară reducere a activității economice reale în primul trimestru al anului 2024 și stagnarea acesteia în ultimele trimestre.

Astfel, variația trimestru-pe-trimestrul anterior a PIB-ului real arată, pentru trimestrul III al anului 2024 (ultima observație disponibilă), stagnarea acestui indicator la nivelul anterior (din trimestrul II 2024), pe când variația an-pe-an, tot pentru trimestrul III 2024, arată o creștere de 1,2%. Aceasta se regăsește, din perspectiva metodei de formare/producție a PIB, în: (i) contribuțiile negative ale unor sectoare precum agricultură (-1,9 puncte procentuale, pp în continuare), tranzacții imobiliare (-0,1pp), (ii) împreună cu evoluții pozitive slabe ale altor sectoarelor (comerț cu +0,7pp, activități profesionale și asimilate +0,4pp, activități de spectacole și asimilate +0,2pp, administrație publică +0,1pp, construcții +0,1pp); (iii) impozitele nete pe produs contribuie la dinamica de 1,2% a PIB cu +1,6pp; (iv) restul sectoarelor din economie au contribuții nule (industrie, informații și comunicații, intermediari financiare și asigurări).

Din perspectiva metodei utilizării/cheltuielilor pentru calculul PIB, putem observa (i) predominanța consumului în explicarea creșterii (+3,2pp din creșterea an-pe-an de 1,2%), însoțită de aportul (ii) formării brute de capital fix cu +0,2pp¹. În direcția opusă acționează (iii) exportul net, cu -1,8pp, și (iv) variația stocurilor, cu -0,4pp. Din punctul de vedere al distribuției creșterii economice intra-anual, contracției de mică magnitudine din trimestrul I 2024 (-0,4%) i-a urmat un avans de 0,1% și o stagnare în trimestrele II și III ale anului trecut. Aceasta arată atât cantonarea foarte probabilă a creșterii anuale din anul anterior la un nivel mai redus de 1%, cât și un parcurs în decelerare al economiei față de intervalele anterioare. Aceste evoluții, precum și anticipări privind viitorul de același sens și magnitudine sunt vizibile atât în indicatorii cu frecvență mai mare, spre exemplu, evoluția

---

¹ Comunicatul INS din 11 decembrie 2024 privind investițiile nete realizate în economia națională indică o creștere a volumului acestora, în primele 11 luni cumulate din 2024 față de aceeași perioadă a anului trecut, din perspectiva volumului, de doar 0,4%.

negativă a industriei², construcțiilor³, dar și în creșterea vânzărilor cu amănuntul⁴, pe fondul menținerii puterii de cumpărare a salariilor⁵ și pensiilor⁶. Această dinamică a dus, pe de o parte, la sporirea deficitului balanței comerciale⁷ – deci a deficitului extern –, și, pe de altă parte, la o rată a inflației, de 5,1%⁸ în decembrie 2024, peste nivelul prognozat.

În aceste condiții, revizuirea realizată de CNSP între prognoza de toamnă 2024 (din decembrie 2024) și cea de vară 2024 (din 18 septembrie 2024), atât pentru creșterea economică reală din anul trecut, cât și pentru cea aferentă celui curent, ce anticipează reducerea acestora la +1% în 2024 și, respectiv, +2,5% în 2025 (reduceri, față de prognoza CNSP anterioară, de 1,8pp și, respectiv, 1pp), apare ca fiind în concordanță cu evoluțiile și tendințele din economie,

---

² Producția industrială s-a contractat în primele 11 luni din 2024, cumulat, cu 1,6% față de perioada similară din 2023 (comunicat INS din 15 ianuarie 2025), cifra de afaceri din industrie pe 10 luni 2024 / 10 luni 2023 a crescut, în termeni nominali, cu doar 5,3% (comunicat INS din 17 decembrie 2024), comenzile noi din industria prelucrătoare au crescut, nominal, cu doar 2,7% în primele 10 luni din 2024 față de perioada similară a anului 2023 (comunicat INS 23 ianuarie 2025), iar comunicatul privind tendințele activității economice (28 ianuarie 2025) arată stagnarea/regresul sectorului industriei prelucrătoare în perioada următoare, atât din perspectiva activității, cât și a numărului de salariați. În plus, comunicatul INS privind resursele de energie primară (din 13 decembrie 2024) arată o reducere a resurselor pe total, cu 1,5%, localizată la nivelul resurselor energetice bazate pe cărbune, energie hidroelectrică, eoliană, solară, căldură nucleară, dar și în ceea ce privește atât gazele naturale utilizabile, cât și produsele petroliere din import. Prețurile producției industriale din noiembrie 2024 (comunicat INS din 9 ianuarie 2025), pe fondul scăderii continue a producției, evidențiază un fenomen deflaționist, reducerea consemnată a prețurilor fiind de 0,4%.

³ Comunicatul privind tendințele activității economice (publicat de INS pe 28 ianuarie 2025) arată o traiectorie descendentă pentru construcții și pe trecut/prezent (decembrie - februarie) și pe viitor (ianuarie - martie); cel privind lucrările de construcții (publicat de INS pe 20 ianuarie 2025) arată o contracție în primele 11 luni din 2024, față de perioada similară anterioară, de 3,9% (în accelerare); comunicatul privind construcțiile de locuințe în T3 2024 (comunicat INS publicat pe 11 decembrie) arată o reducere a celor terminate cu aproximativ 8,6% (mai puțin cu 1.540 locuințe în primele 3 trimestre din 2024 față de perioada similară din anul trecut). Totodată, autorizațiile de construcții (date din 9 ianuarie 2025) pentru clădiri rezidențiale arată o creștere marginală a numărului acestora cu 3,3% în primele 11 luni din 2024 față de primele 10 luni din 2023 (însoțită de o creștere a suprafețelor autorizate, noiembrie 2024/noiembrie 2023 cu 6%), dar, în privința autorizațiilor pentru clădiri nerezidențiale, numărul sporește în noiembrie 2024 față de noiembrie 2023 cu 9,5%, în timp ce suprafața autorizată spre a fi construită scade cu 42,9%.

⁴ Cifra de afaceri în comerțul cu amănuntul crește (conform comunicatului INS din 10 ianuarie 2025) cu 8,1% în primele 11 luni 2024 cumulat / 11 luni 2023. Comunicatul (din 20 decembrie 2024) privind cifra de afaceri din comerțul cu ridicata arată un avans al cifrei de afaceri real-negativ, în termeni nominali, 10 luni cumulate 2024 / 10 luni cumulate 2023, de 1,9%. Tendința în evoluția activității economice – în comerțul cu amănuntul (comunicat INS din 28 ianuarie) – arată o contracție așteptată în intervalul ianuarie-martie 2024, însoțită, însă, de o estimare a sporirii numărului de salariați, pe fondul continuării creșterii prețurilor.

⁵ Comunicatul privind câștigul salarial mediu brut al INS din 16 ianuarie 2025 indicând o creștere reală noiembrie 2024 pe noiembrie 2023 de 7,6%.

⁶ Comunicatul privind pensia medie lunară arată o creștere reală a acesteia, în trimestrul III 2024 față de trimestrul II 2024, de 5,1% – și în condițiile intrării în vigoare, din 1 septembrie 2024, a Legii nr. 360/2023 privind sistemul public de pensii.

⁷ Comunicatul din 10 ianuarie 2025 arată o creștere în accelerare a deficitului în euro de 17,7% pe primele 11 luni cumulate din 2024 față de perioada similară din 2023.

⁸ Comunicat INS din 13 decembrie.

crescând, astfel, plauzibilitatea proiecțiilor macroeconomice. Revizuirea creșterii economice pentru anul 2024 se bazează, în principal, pe datele istorice publicate de INS și extrapolează tendința relevată de acestea.

Pentru anul 2025 accelerarea creșterii economice proiectate de CNSP, față de anul anterior, însă la un nivel relativ modest, se fundamentează, pe de o parte, pe inerția creșterilor reale de venituri din economie (în special pensii și salarii, menționate anterior), și, pe de altă parte, pe efectele de frânare ale unui impuls fiscal negativ, determinat de procesul de ajustare fiscală. Factorii descriși anterior sunt, totodată, și elemente de risc ale proiecției macroeconomice, traiectorii diferite (ale salariilor, pensiilor, ajustării fiscale) putând determina schimbarea parcursului economiei.

La acești factori de risc pot fi adăugați și alții: (i) o schimbare a conjuncturii macroeconomice internaționale – sub impactul unei eventuale recesiuni în economiile dezvoltate, ca urmare a unei posibile aplicări a unor taxe vamale și tarife⁹ care să provoace un război comercial internațional, (ii) o încetinire economică în UE ca urmare a unei pierderi de ritm (datele de creștere economică ale Zonei Euro pe trimestrul IV 2024 arată deja o stagnare¹⁰, iar BCE a redus deja dobânzile, și ca urmare a acestor evoluții, dar la niveluri încă restrictive), la care s-ar putea adăuga presiuni fiscale pentru creșterea cheltuielilor de apărare la un nivel (mult) mai ridicat decât în trecut, (iii) izbucnirea altor focare de confruntare geopolitică sau acutizarea celor existente, consecința acestora fiind presiuni semnificative pe piețele materiilor prime și de energie, (iv) înrăutățirea perspectivelor creșterii economice în Asia, în special China, ca urmare a problemelor sectoriale, în condițiile unor niveluri ale datoriilor foarte ridicate, (v) o serie de șocuri ce ar putea declanșa o scădere a apetitului pentru risc a investitorilor, reducerea volumelor și creșterea costurilor de finanțare, în special în ceea ce privește economiile emergente, totul pe fondul unor corecții de pe principalele piețe de capital, și în contextul unor politici monetare mai restrictive, în special în SUA, ca urmare a anticipațiilor inflaționiste posibil mai mari.

Putem remarca că o parte a unor evoluții din aceste scenarii de risc au fost deja consemnate de evoluția randamentelor implicite la finanțare ale titlurilor de stat românești, acestea majorându-se cu cca. 100¹¹ puncte de bază din noiembrie 2024 față de momentul curent (vezi Grafic 5 din Anexa VII), fapt reflectat și de creșterea (de aceeași magnitudine a) spread-ului față de obligațiunile germane (vezi Grafic 3 din Anexa VII), însoțită și de o creștere a primei de risc (CDS 5y) aferentă României (vezi Grafic 4 din Anexa VII). Aceste evoluții recente accentuează ideea unei prognoze fiscale prudente, care să fie capabilă să acomodeze evoluții

---

⁹ De tip Smoot-Hawley (aplicate în 1930).

¹⁰ Comunicat Eurostat date semnal de PIB T4 2024, din 30 ianuarie 2025, <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-euro-indicators/w/2-30012025-ap>.

¹¹ 1 punct procentual.

adverse ale cadrului macroeconomic intern și internațional, materializarea unora din riscurile enumerate mai sus.

În aceste condiții, rata de creștere economică (proiectată de CNSP) care fundamentează bugetul pe anul 2025, de 2,5% în termeni reali, apare ca având temei – și poate fi coroborată și cu cea din proiecții recente ale instituțiilor internaționale (ex.: prognoza de toamnă 2024 a CE sau a FMI). În privința structurii creșterii economice – care este la fel de importantă în privința impactului fiscal ca nivelul acesteia –, putem observa continuarea tendințelor curente, care plasează centrul de greutate al creșterii economice în aria consumului privat și formării brute de capital fix, cu un aport negativ al exportului net (deci, cu o compoziție bogată în taxe).

Pentru ultimii doi ani ce fundamentează SFB 2025-2027, CNSP anticipează continuarea accelerării creșterii economice la 3,0% în 2026 și, apoi, o decelerare a acesteia la 2,6% în 2027, valori inferioare creșterii potențiale aferente economiei românești, ce probabil se află în intervalul 3,5-4%. Aceasta reflectă, în principal, procesul de ajustare, de reechilibrare a economiei românești. În prognoza CNSP, consecința este de închidere a deficitului de cerere treptat¹², acesta închizându-se la orizontul anului 2028. Un deficit de cerere ajută traiectoria de consolidare structurală, reducând estimarea de deficit structural în raport cu cel efectiv. Totuși, existența unui deficit de cerere în punctul de pornire al proiecției este improbabilă, în condițiile înregistrării unui dezechilibru extern de peste 8% din PIB în 2024, a unei inflații de 5,1%, precum și a unui deficit bugetar de 8,65% din PIB *cash*.

O traiectorie mai plauzibilă a excesului de cerere, care pornește de la valori inițiale pozitive și în care, apoi, acestea sunt diminuate de creșterea efectivă sub sau egală cu potențialul economiei, ar duce la o traiectorie descendentă, dar tot pozitivă, pe majoritatea intervalului de prognoză pentru excesul de cerere. Plasarea excesului de cerere în teritoriu pozitiv pentru o perioadă însemnată a prognozei poate atenua, pe de o parte, *caeteris paribus*, reducerea inflației și a deficitului extern și ajută la o ajustare structurală mai rapidă, dar, pe de altă parte, ar justifica o evoluție mai alertă a bazelor macroeconomice și, deci, a veniturilor fiscale.

În privința structurii creșterii economice în anii 2026-2027, în proiecția CNSP se constată accentul pus pe formarea brută de capital fix (FBCF), însoțită de persistența unei contribuții semnificative a consumului privat, totuși cu un ritm de creștere mai lent decât cel de creștere a FBCF; totodată, pe sectoare, se constată o contribuție în creștere a „Serviciilor”, „Construcțiilor” și „Industriei”, cu o evoluție modestă a „Agriculturii, silviculturii, pescuitului” – elemente care au un nivel de plauzibilitate ridicat.

În privința nivelurilor proiectate pentru creșterea economică reală, pe tot orizontul de proiecție, efectul cumulat poate fi considerat a fi sensibil apropiat de marginea superioară a

---

¹² Acest lucru fiind demonstrat de tabelul „Creșterea PIB potențial și componenta ciclică a deficitului bugetar”, pagina 34, SFB, deficitul de cerere din 2024 închizându-se treptat până în anul 2028.

unui interval probabil de evoluție, dacă avem în vedere factorii expuși anterior, în special ajustarea fiscală și mediul macroeconomic și financiar extern advers. Din aceste motive, CF apreciază că prognoza PIB real pentru intervalul 2025-2027 este realistă, cu un ușor optimism în primul an al proiecției, fiind strict dependentă de un grad înalt de absorbție a fondurilor europene (multianuale și aferente PNRR), și în accelerare semnificativă, care să permită recuperarea restanțelor anterioare. Totodată, această prognoză macroeconomică este strict dependentă de nematerializarea riscurilor la nivel internațional menționate anterior.

În proiecția curentă a CNSP, rata de creștere a deflatorului PIB, de 8,8% în 2024 (punctul de pornire), poate fi considerată relativ prudentă. Este de notat că rata inflației IPC, publicată de INS pentru decembrie 2024, a fost de 5,6% (medie anuală; deflatorul PIB fiind mai aproape de valorile medii ale inflației și nu de cele de final de perioadă), iar rata inflației prețurilor producției industriale pentru noiembrie 2024 a fost de -0,37% (an-pe-an). Această caracteristică a prognozei deflatorului PIB se regăsește și la nivelul anului 2025, nivelul anticipat, de +5,8% pentru variația acestuia, apărând a fi prudent.

Și pentru anii de la finalul orizontului de proiecție (2026 și 2027) CNSP vede valori ale deflatorului de +4,9% și, respectiv, +4,6%, și ele aflate, foarte probabil, în zona de minim a unui interval de proiecție plauzibil (fapt demonstrat și de comparația cu proiecții recente ale unor instituții interne și internaționale). Chiar în condițiile unui ușor optimism în ceea ce privește creșterea economică pentru anul 2025, valorile proiectate ale deflatorilor PIB sunt de natură a compensa, ducând, deci, la o traiectorie a PIB nominal cu un grad mare de plauzibilitate – având în vedere toate informațiile economice disponibile la momentul actual.

Astfel, PIB nominal este anticipat a crește cu 8,4% în 2025 (după o sporire prognozată de 9,9% în 2024) și cu 8,0% și 7,3% în 2026 și 2027. Majorarea PIB nominal duce pe canalul veniturilor fiscale suplimentare și pe cel al efectului de numitor la reducerea dezechilibrelor fiscale/bugetare exprimate ca ponderi în PIB, proiectarea prudentă a dinamicii acestuia fiind de natură, în cazul prognozei curente, să ofere un grad de confort în privința riscului de supraestimare.

Prognoza ratei inflației IPC (an-pe-an, sfârșit de perioadă), în 2025, la 3,8% (rămasă constantă în raport cu proiecția CNSP anterioară), precum și a unei inflații medii de 4,4% (în revizuire marginală ascendentă de la 4,2% anterior) este relativ prudentă – și din perspectiva bazelor fiscale –, ultimul Raport asupra Inflației (din noiembrie 2024, aferent celui de-al III-lea trimestru al anului) al BNR indicând prognoze de 3,5% pentru inflația IPC în decembrie 2025. Aprecierea plauzibilității proiecției se bazează și pe incertitudinea deosebit de ridicată atașată prognozelor economice recente.

Pentru următorii doi ani ai proiecției (2026 și 2027) rata inflației este prognozată de CNSP a se plasa la nivelurile de 2,9% și 2,7% (sfârșit de perioadă), și 3,3% și 3,0% (valori medii), aflate, deci, în interiorul unui interval de variație plauzibil. Chiar dacă am considera că inflația aferentă anului 2025 este ceva mai ridicată, prognozele pentru următorii doi ani apar a fi către

un minim al intervalului de încredere proiectat, ceea ce este de natură a induce o traiectorie credibilă, în cazul folosirii lor pentru reindexarea pensiilor din 2026 (legea prevede că pensiile sunt indexate cu inflația medie din T-2 și jumătate din creșterea salariului real) și în anii subsecvenți, precum și în cazul dimensionării indexării salariilor și altor prestații bugetare.

Dinamica economiei naționale și structura acesteia (cu accent pe absorbție internă – consum final și formarea brută de capital fix) sunt ilustrate și de dimensiunea dezechilibrelor externe care, deși în ajustare, rămân ridicate – soldul balanței comerciale este de 33,4, 35,9, 37,5 și 39,0 mld. euro în intervalul 2024-2027, iar deficitul contului curent al balanței de plăți este proiectat de CNSP¹³ a fi de 7,9%, 7,4%, 6,9% și, respectiv, 6,3% din PIB¹⁴ în 2024-2027 – toate valorile semnificativ peste pragul de 4% din Procedura de Dezechilibre Macroeconomice a CE.

Este de notat că îngustarea lentă a deficitelor externe poate fi coroborată atât cu ajustarea fiscală lentă către ținta de 3% ce trebuie atinsă, conform planului pe termen mediu, în anul 2031, cât și cu evoluția apropiată de potențial a produsului intern brut. O problemă curentă și viitoare importantă este modalitatea de finanțare a acestor deficite, cele mai recente date privind balanța de plăți, cuprinzând primele 11 luni din 2024, indicând o reducere a părții acoperite de fluxuri negenerative de datorie (acestea fiind considerate a fi soldul contului de capital, precum și, din contul financiar, doar „participațiile la capital”) la doar 30% în total deficit de cont curent (7,9 mld. euro din 26,3 mld. euro), față de 72% în perioada similară din 2023 (14,3 mld. euro din 19,8 mld. euro). Valorile ridicate ale deficitului extern (de cont curent al balanței de plăți sau al celui comercial), în contextul unei structuri a finanțării defavorabile, constituie o vulnerabilitate majoră a economiei românești, accentuând riscul unui *sudden-stop* (întrerupere bruscă a finanțării).

Se mai poate remarca faptul că acest deficit extern, analizând ultimii 10 ani (2015-2024), este determinat, pe medie, în cvasi-totalitatea sa, de deficitul sectorului public, iar în proiecția CNSP, deficitul sectorului public explică integral deficitul extern (în intervalul 2024-2027). Ajustarea lentă a deficitului fiscal reliefează și o accentuare a contribuției la deficitul total a sectorului privat din perspectiva decalajului economisire - investire, ceea ce ridică problema finanțării acestuia (alături de deficitul public) din surse autonome – într-un mediu macroeconomic și financiar intern și internațional complicat, marcat de riscuri semnificative, cu materializarea recentă a unora din acestea. Totodată, dezechilibrele relativ mari pun cu acuitate atât problema ajustării economice, cât și a modalității împărțirii acesteia.

Pe piața muncii¹⁵, conform prognozei CNSP, se va înregistra un spor al numărului mediu de salariați, în 2024 – ce reprezintă punctul de plecare al proiecției aferente bugetului pe 2025

---

¹³ În condițiile unei ajustări fiscale programate întârziate către un deficit de 3% din PIB abia în anul 2031.

¹⁴ Corespunzând unor deficite ale contului curent al balanței de plăți de 28,1 mld. euro, 28,3 mld. euro, 28,2 mld. euro și, respectiv, 27,5 mld. euro în intervalul 2024-2027.

¹⁵ Importantă prin bazele macroeconomice aferente impozitului pe salarii, contribuțiilor sociale, unor elemente de cheltuieli, precum ajutoarele de șomaj și transferurile sociale, toate cu un impact semnificativ asupra valorii deficitului.

și SFB 2025-2027 –, cu 0,9% și o creștere a câștigurilor salariale medii brute de 15,3%. Rata șomajului se menține în apropierea valorilor prognozate anterior, fiind de 5,4% – rata șomajului BIM¹⁶ (5,3% în anterioara proiecție CNSP) și 3,2% – rata șomajului înregistrat la finalul anului¹⁷ (de la 3,1% în prognoza anterioară). Aceste noi coordonate, relativ similare pe ansamblu din punctul de vedere al bazelor macroeconomice fiscale, indică, similar aprecierilor din opiniile anterioare, o traiectorie plauzibilă a agregatelor pieței muncii. Pentru anul 2025, numărul mediu de salariați este anticipat a crește cu 1,2%, iar câștigul salarial mediu brut, cu 6,2%, coroborate cu o rată a șomajului de 5,3% (BIM) sau 3,1% (șomajul înregistrat oficial). Aceasta plasează dinamica pieței muncii, în special în privința salariului brut, la un nivel ușor mai pesimist decât în cazul altor proiecții, având, totuși, un nivel înalt de plauzibilitate – consideră CF.

În anii 2026 și 2027, sporirea numărului de salariați accelerează, în viziunea CNSP, la +1,4% și apoi, în concordanță cu evoluția PIB¹⁸, decelerează la +1,2%, iar dinamica câștigului salarial brut mediu este de 6,7% și, respectiv, 6,4%. În cazul acestor date, CF apreciază că ele se plasează în zona (imediat) superioară a unui interval de plauzibilitate a evoluțiilor viitoare, ceea ce face ca prognoza lor agregată la nivelul anvelopei salariale din economie și cumulat la nivelul celor doi ani (abaterile cumulându-se și amplificându-și, astfel, efectul) să indice riscuri de supraestimare a acestor baze macroeconomice pentru venituri fiscale, ca nivel și pondere, adăugându-se, astfel, ca elemente de risc la adresa proiecției fiscale din intervalul 2026-2027.

O problemă separată, validă în special pentru anii 2026-2027, și doar în mică măsură pentru 2025, este reprezentată de ecartul relativ mare între variația anvelopei salariale pe întreaga economie (+7,5%, +8,2% și +7,7% variație anvelopă salarială total economie, 2025-2027) și variația anvelopei salariale în sectorul public (+3,0%, +5,5% și +5,9% variație anvelopă salarială/cheltuieli de personal buget). Astfel de traiectorii (precum și ecartul între ele) se pot materializa în practică, dar reclamă specificarea de măsuri, pentru sectorul public, care să justifice această restrictivitate. În plus, o nouă lege a salarizării unitare (inclusă ca măsură în PNRR) ar putea duce la invalidarea acestor traiectorii. În lipsa măsurilor care să justifice aceste evoluții prognozate din sectorul public, prognozele cheltuielilor de personal în ultimii doi ani ai SFB pot fi apreciate ca fiind subestimate, contribuind la un deficit mai mic.

În privința ratei șomajului din 2026 și 2027, în metodologia BIM acestea sunt de 5,2% și 5,1%, iar în metodologia națională de, 2,9% și 2,8% – valori plauzibile, având în vedere atât evoluția PIB prognozată, cât și ultimele informații disponibile.

Coroborarea informațiilor și datelor economice recente cu dinamica variabilelor macroeconomice relevante proiectate de CNSP (PIB real, deflator PIB, inflație, coordonate ale

---

¹⁶ Ultimele date disponibile fiind din noiembrie 2024.

¹⁷ Conform datelor ANOFM.

¹⁸ Respectând așa-zisa „Legea a lui Okun”, în fapt corelația (pozitivă) activitate economică – grad de ocupare al forței de muncă și, deci, implicit și în privința corelației (negativă) activitate economică-rata șomajului.

pieței muncii) conduce la concluzia unei traiectorii plauzibile a acestor agregate pentru anul 2025.

Pentru anii 2026-2027, la nivelul PIB nominal putem considera proiecția plauzibilă, cu o ușoară supraestimare în ceea ce privește piața muncii (anvelopa salarială totală) și o subestimare a dinamicii anvelopei salariale publice – în lipsa specificării unor măsuri pentru acești ani. Proiecția macroeconomică a CNSP – consideră CF – este plauzibilă; și, în ansamblu, ea este realizată, consideră CF, cu prudență.

Deși nespecificată în proiecția CNSP, traiectoria randamentului implicit la titlurile de stat românești constituie un important factor de risc pentru proiecția fiscală (dar și cea macroeconomică), din perspectiva proiecției serviciului datoriei publice guvernamentale. Proiecția acestui serviciu, realizată în noiembrie 2024¹⁹, indică o sumă de cca. 45 mld. lei, peste nivelul bugetat de 41,9 mld. lei. Suplimentar, acest fapt ridică problema neîncorporării în acest cost cu dobânzile a recentei majorări a randamentului implicit la titlurile de stat care – deși pe o traiectorie recentă descendentă – poate rămâne la niveluri mai mari față de momentul ultimei proiecții guvernamentale.

3. Cadrul fiscal-bugetar

Evoluții fiscal-bugetare pe parcursul anului 2024

Evaluarea proiecției bugetare pentru anul 2025 are ca punct de pornire analiza evoluției principalelor agregate ale bugetului general consolidat pe parcursul anului 2024. Astfel, proiectul de buget pe anul 2024 a programat o țintă de deficit de 5% din PIB, însă execuția bugetară indică un deficit *cash* de 8,65% din PIB, cu 73% mai mare decât proiecția inițială. Această diferență reflectă o construcție bugetară nerealistă, atât în ceea ce privește veniturile, cât și în ceea ce privește cheltuielile. Veniturile bugetare au fost supra-evaluate pe seama considerării *ex-ante* a unor sume suplimentare estimate a fi obținute din digitalizare și din creșterea colectării. Concomitent, în cazul majorității categoriilor de cheltuieli (personal, bunuri și servicii, asistență socială și capital), alocările inițiale au fost depășite semnificativ. În opinia sa privind legea bugetului, CF a semnalat riscurile privind construcția bugetară și a apreciat că aceasta era compatibilă, într-un scenariu de tip *no-policy change*, cu un deficit probabil în jurul a 6,4% din PIB.

Prima parte a anului 2024 a consemnat o serie de măsuri cu efect negativ asupra execuției bugetare. Așa cum CF a anticipat în opinia sa asupra proiectului de buget, ulterior adoptării acestuia au fost acordate mai multe majorări discreționare de salarii în sectorul public. De asemenea, în primul trimestru al anului, Guvernul a relaxat unele măsuri referitoare la cheltuielile publice, incluse în Legea nr. 296/2023 privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru

---

¹⁹ https://mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/buletin/executii/Servdatpubgouv2023-2033piatadeemisiune112024_2031.pdf și https://mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/buletin/executii/Servdatpubgouv2023-2033rezidenta creditorului112024_2031.pdf.

asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung. Arieratele bugetare de circa 9 mld. lei, create prin amânarea unor plăți la finalul lui 2023, au amplificat suplimentar presiunile asupra execuției în prima parte a anului 2024.

În mai 2024, Guvernul, printr-o serie de derogări de la cadrul fiscal-bugetar, a revizuit, pentru anul 2024, modul de funcționare a Fondului de rezervă bugetară (FRB). Principala prevedere a vizat posibilitatea alocării din FRB, pe bază de hotărâri de Guvern, a unor sume pentru finanțarea cheltuielilor curente și de capital ale ordonatorilor principali de credite. Prin aceste măsuri, ca și în 2023, autoritățile au creat un cadru care permitea utilizarea FRB pentru echilibrarea bugetelor locale și centrale.

Execuția bugetară pe primele șase luni ale anului 2024 a consemnat un deficit *cash* de 3,6% din PIB (72% din deficitul programat pentru anul 2024 și cu 1,3 pp mai mare față de aceeași perioadă a anului anterior). Deși veniturile bugetare au evoluat peste așteptări (+13,5% față de perioada similară a anului 2023, creșterea prevăzută în bugetul pe anul 2024 față de execuția anului precedent fiind de 12,4%), ritmul de creștere al cheltuielilor bugetare a fost mult mai alert (+21,2%, creșterea prevăzută în bugetul pe anul 2024 față de execuția anului precedent fiind de doar 10%).

În al doilea semestru al anului, evoluția cheltuielilor a continuat într-un ritm susținut. Magnitudinea efectului de recalculare a pensiilor și tendința de concentrare a unor categorii de cheltuieli în ultimele luni ale anului au exercitat presiuni suplimentare asupra execuției bugetare. Pentru a atenua aceste efecte, la începutul lunii septembrie, Guvernul a adoptat o ordonanță de urgență care a prevăzut măsuri de amnistie fiscală, al căror impact bugetar a fost estimat la 7,9 mld. lei, precum și măsuri de restricționare a cheltuielilor publice, cu un impact de circa 2,1 mld. lei.

La finalul lunii septembrie, Guvernul a adoptat proiectul rectificării bugetare. Acesta a prevăzut o majorare nominală amplă, atât a veniturilor (+29,6 mld. lei), cât și a cheltuielilor bugetare (+65,8 mld. lei), nivelul estimat al deficitului BGC fiind de 6,94% din PIB, cu 1,94 pp mai mare decât ținta din proiectul de buget, confirmând lipsa de realism a construcției bugetare inițiale. Cu toate acestea, rectificarea bugetară era construită pe baza unor ipoteze optimiste, CF apreciind drept plauzibil un deficit bugetar în jurul valorii de 8% din PIB și semnalând, totodată, riscul de depășire semnificativă a acestui nivel.

Lipsa de realism, atât a bugetului inițial, cât și a rectificării adoptate în luna septembrie, este întărită de utilizarea fără precedent a FRB pentru echilibrarea bugetelor ordonatorilor de credite, mai ales ale ordonatorilor de credite de la nivelul administrației centrale. În anul 2024, din FRB au fost alocați circa 64 mld. lei (58,6 mld. lei la nivelul administrației centrale și 5,4 mld. lei la nivelul administrațiilor locale). Ponderea sumelor utilizate din FRB în totalul cheltuielilor bugetare este de circa 8,8%, în creștere cu 3,6 pp față de anul 2023 și cu 7,6 pp mai mult decât media perioadei 2007-2023. De notat că, până în anul 2022, ponderea alocărilor din FRB în total cheltuieli bugetare a variat într-un interval cuprins între 0,2% și

1,9%. În 2024, 96% din alocațiile din FRB au fost efectuate după data de 14 mai, când au fost adoptate derogările privind modul de funcționare a acestuia. Astfel, până la 14 mai 2024, din FRB au fost alocate 2,5 mld. lei, între 14 mai și 23 septembrie (data adoptării rectificării bugetare), din FRB au fost alocate 27,5 mld. lei, iar din 24 septembrie până în 31 decembrie, din FRB au fost alocate 33,9 mld. lei. De remarcat că, în ciuda rectificării bugetare adoptate în 23 septembrie, Guvernul a continuat să utilizeze semnificativ FRB, fapt ce indică o proiecție nerealistă a necesarului de finanțare la nivelul ordonatorilor de credite.

La începutul lunii decembrie, ca urmare a devierii semnificative a agregatelor bugetare de la valorile stabilite la rectificarea operată în luna septembrie, au fost adoptate o serie de prevederi care au vizat modificarea plafoanelor aferente indicatorilor fiscal-bugetari. Revizuirea a vizat atât soldul bugetului general consolidat, cât și plafoanele stabilite pentru cheltuielile totale și cheltuielile de personal. Urmare a acestor ajustări, plafonul pentru deficitul bugetului general consolidat în anul 2024 a fost majorat la 8,58% din PIB în standarde *cash*. Această revizuire a echivalat practic cu o nouă rectificare a bugetului public.

Execuția bugetară a anului 2024 confirmă depășirea semnificativă a țintelor de deficit asumate în bugetul inițial, respectiv la rectificarea din septembrie, indicând un deficit *cash* de aproximativ 152,7 mld. lei, reprezentând 8,65% din PIB. Acesta este cu 3 pp mai ridicat decât deficitul consemnat în 2023 și cu 1,7 pp mai mare decât proiecția de la rectificarea bugetară.

Veniturile bugetare au fost în creștere față de execuția anului 2023 (+10,2%), dar sub țintele din bugetul inițial (+12,4%) și din rectificarea bugetară (+18,1%). Astfel, deși primele luni ale anului 2024 au consemnat ritmuri mai alerte de creștere a veniturilor bugetare, acestea s-au temperat spre finalul anului, chiar dacă au fost influențate pozitiv de sumele încasate din amnistia fiscală. La nivelul principalelor categorii de venituri s-au înregistrat următoarele evoluții față de execuția anului precedent: impozit pe profit: +23,5% (comparativ cu +21,3% în bugetul inițial și cu +25,2% în rectificarea bugetară); impozit pe salarii și venit: +21,4% (față de +14% în bugetul inițial și de +24,2% în rectificarea bugetară); TVA: +15,9% (comparativ cu +14,4% în bugetul inițial și cu +16,4% în rectificarea bugetară); accize: +24,3% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 9,4%, iar în rectificarea bugetară a fost de 16,1%); contribuții de asigurări: +19,4% (comparativ cu +15,4% în bugetul inițial și cu +22,9% în rectificarea bugetară); venituri nefiscale: +15% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 7,2%, iar în rectificarea bugetară a fost de 9,2%); sume primite de la UE în contul plăților efectuate: +168,7% (față de +284,3% în bugetul inițial și de +428,9% în rectificarea bugetară); sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocate pentru PNRR: +332,6% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 1.185,8%, iar în rectificarea bugetară a fost de 604,9%). Este de reținut că o serie de creșteri de cheltuieli permanente²⁰ au influențat, în mod substanțial, veniturile bugetare.

---

²⁰ Cu precădere salarii și pensii.

Avansul cheltuielilor a fost semnificativ mai alert față de cel al veniturilor (+19%), cu mult peste proiecția din bugetul inițial (+10%), dar sub cea din rectificarea bugetară (+20,8%). Execuția principalelor categorii de cheltuieli față de anul precedent arată următoarele evoluții: cheltuieli de personal: +24% (comparativ cu +10,2% în bugetul inițial și cu +23,7% în rectificarea bugetară); cheltuieli cu bunuri și servicii: +21,4% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 5,7%, iar în rectificarea bugetară a fost de 19,5%); cheltuieli cu asistența socială: +17,2% (față de +9,7% în bugetul inițial și de +14,8% în rectificarea bugetară); cheltuieli cu dobânzile: +18,5% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 13,8%, iar în rectificarea bugetară a fost de 21,6%); subvenții: -5,1% (comparativ cu -29,2% în bugetul inițial și cu -8,3% în rectificarea bugetară); alte cheltuieli: +79,3% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 33%, iar în rectificarea bugetară a fost de 49,1%); cheltuieli de capital: +67,9% (creșterea programată în bugetul inițial a fost de 7,9%, iar în rectificarea bugetară a fost de 36,5%); proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile: +189,7% (față de +275,1% în bugetul inițial și de +405,4% în rectificarea bugetară); proiecte cu finanțare din sumele reprezentând asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR: +344,9% (comparativ cu +1.275,6% în bugetul inițial și cu +589,3% în rectificarea bugetară); proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de împrumut a PNRR: +267% (creșterea programată în bugetul inițial de fost de 138,6%, iar în rectificarea bugetară a fost de 190,3%).

Ecartul substanțial dintre deficitul bugetar înregistrat efectiv (8,65% din PIB) și ținta stabilită în bugetul inițial (5% din PIB), respectiv la rectificarea din septembrie 2024 (6,94% din PIB), arată existența unor curențe serioase în procesul de programare bugetară, amplificate de ciclul electoral. Grav este că mare parte din cheltuielile suplimentare sunt de natură permanentă, ceea ce îngreunează corecția macroeconomică.

Deficitul bugetar ridicat din 2024 are, în contextul noului cadru de guvernare economică al UE, implicații importante asupra traiectoriei de consolidare fiscal-bugetară din următorii ani, necesitând măsuri mai drastice de ajustare pentru diminuarea și menținerea deficitului sub 3% din PIB.

În acest context, CF reiterează importanța unor construcții bugetare realiste care să ancoreze așteptările investitorilor și populației. De asemenea, trebuie subliniată importanța respectării regulilor fiscal-bugetare, fapt care ar diminua efectele ciclurilor electorale și ale deciziilor politice discreționare asupra execuției bugetare.

Obiective și ținte ale politicii fiscal-bugetare în perioada 2025-2028

Construcția bugetară pentru 2025 are în vedere o țintă de deficit de 7,04% din PIB, potrivit metodologiei *cash*, reprezentând o diminuare cu 1,61 pp din PIB, față de nivelul execuției bugetare din 2024 (8,65% din PIB). Este de notat că efortul de ajustare a deficitului este mai mare, deoarece în 2025 se simte impactul deplin al recalculării pensiilor. Conform MF, valori similare se consemnează pentru cei doi indicatori și potrivit metodologiei ESA 2010, în timp ce deficitul structural este anticipat a se diminua cu 1,8 pp din PIB potențial, de la 8,2% în

2024, la 6,4% în 2025. Deficitul structural este estimat prin prisma unui *output-gap* negativ²¹.

Având în vedere intrarea în vigoare pe 30 aprilie 2024 a noului cadru de guvernare economică al UE, România a publicat Planul Bugetar-Structural național pe termen mediu pentru perioada 2025-2031 în data de 25 octombrie 2024²², acesta fiind aprobat de Consiliu pe 26 noiembrie 2024²³. Planul are drept obiectiv principal ca, începând cu anul 2025, România să reintre pe o traiectorie de ajustare a deficitului bugetar, creându-se premisele de ieșire de sub incidența procedurii de deficit excesiv și de stabilizare a datoriei publice. Pe parcursul perioadei de ajustare, deficitul bugetar ESA este prevăzut să se reducă gradual, de la 7% din PIB în 2025, la 2,5% din PIB în 2031 (corespunzând unui ritm mediu anual de 0,75 pp din PIB), cu respectarea următoarei traiectorii: 7% în 2025, 6,4% în 2026, 5,7% în 2027, 5% în 2028, 4,2% în 2029, 3,4% în 2030 și 2,5% în 2031.

Angajamentele asumate prin intermediul Planului Bugetar-Structural vor trebui implementate de Guvern, cu respectarea traiectoriei cheltuielilor nete și realizarea setului de reforme și investiții care au motivat extinderea perioadei de ajustare fiscală la 7 ani. Implementarea măsurilor pentru reducerea deficitului bugetar va fi realizată în cadrul bugetelor anuale pe întreg intervalul de ajustare.

În acest context, proiectul de buget pe anul 2025 și cadrul fiscal-bugetar aferent perioadei 2026-2028 urmează traiectoria de reducere a deficitului stabilită în Planul Bugetar-Structural, țintele de deficit, atât potrivit metodologiei ESA, cât și potrivit metodologiei *cash*, fiind similare celor stabilite în PBS și aprobate de CE. Astfel, deficitul ESA este preconizat să se reducă cu 0,6 pp din PIB în 2026, cu 0,7 pp din PIB în anul 2027, respectiv cu încă 0,7 pp din PIB în 2028, până la nivelul de 5% din PIB. Valorile proiectate de MF pentru deficitul *cash* sunt similare cu cele estimate potrivit metodologiei ESA. În ceea ce privește deficitul structural, potrivit MF, acesta este preconizat să se diminueze cu 0,4 pp din PIB potențial în 2026, cu 0,5 pp din PIB potențial în 2027 și cu încă 0,5 pp din PIB potențial în 2028, până la nivelul de 5% din PIB potențial, fapt ce denotă o deviație de la obiectivul pe termen mediu – reprezentat de un deficit structural de 1% din PIB potențial – de 4 pp. Trebuie menționat că MF anticipează un *output-gap* negativ în restrângere pe parcursul perioadei 2026-2028.

---

²¹ Soldul bugetar structural este calculat scăzând din soldul bugetar efectiv componenta ciclică a deficitului bugetar și măsurile de tip *one-off* și temporare. Legătura dintre soldul structural și *output-gap* este realizată prin modul de calcul al componentei ciclice a soldului bugetar, care este exprimată ca produs între *output-gap* și semielasticitatea deficitului bugetar la modificarea volumului activității economice.

²² https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/64332c57-5463-4390-aa2a-10b3384c798e_ro?filename=national_medium-term_fiscal-structural_plan_romania_ro.pdf&prefLang=en

²³ https://economy-finance.ec.europa.eu/document/download/0c908fc5-311e-4a05-a49e-6b7f023864f4_en?filename=RO_COM_2024_725_1_EN.pdf

Evaluarea construcției bugetare pentru anul 2025

Construcția bugetară pentru anul 2025 are în vedere reducerea deficitului bugetar potrivit metodologiei naționale la 7% din PIB, respectiv cu circa 1,6 pp din PIB față de nivelul estimat de MF pentru anul 2024. Această diminuare are loc în planificarea bugetară prin majorarea veniturilor bugetare totale cu circa 2,3 pp din PIB, în timp ce pentru cheltuielile bugetare totale este planificată o creștere cu 0,7 pp din PIB.

Această creștere semnificativă de venituri ca pondere în PIB se datorează în buna măsură creșterii prognozate a absorbției de fonduri europene. Eliminând impactul agregatelor de fonduri europene, celelalte categorii de venituri sunt planificate să se majoreze cu aproape 0,2 pp din PIB, iar restul categoriilor de cheltuieli este diminuat în planificare cu 1,5 pp din PIB.

I. Veniturile bugetare

Veniturile bugetare potrivit metodologiei *cash* sunt preconizate să se majoreze în anul 2025 față de anul 2024 în termeni nominali cu circa 16,2% (+92,9 mld. lei), ponderea acestora în PIB fiind anticipată să crească cu 2,3 pp. Modificări mai importante ale ponderii în PIB sunt prevăzute la nivelul următoarelor categorii de venituri bugetare: sume primite de la UE aferente CFM 2021-2027 (+1,4 pp), sume aferente asistenței financiare nerambursabile alocate pentru PNRR (+1 pp), TVA (+0,3 pp), impozit pe salarii și venit (+0,2 pp), impozit pe profit (+0,1 pp), alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital (-0,1 pp), accize (-0,1 pp), sume primite de la UE/alți donatori în contul plăților efectuate și prefinanțări aferente CFM 2014-2020 (-0,1 pp) și alte impozite și taxe pe bunuri și servicii (-0,3 pp).

Principalele ipoteze care influențează dinamica prognozată de MF pentru veniturile bugetare în termeni nominali din anul 2025 sunt:

- cadrul macroeconomic proiectat care are în vedere o creștere a PIB real cu 2,5%, un deflator PIB de 5,8%, o creștere a numărului mediu de salariați cu 1,2%, o majorare a câștigului salarial mediu brut cu 6,2% și o rată medie a inflației de 4,4%;
- măsurile de politică fiscală adoptate, în special cele introduse prin Ordonanța de urgență nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene (ordonanța *trenuleț*), dar și cele incluse în Ordonanța de urgență nr. 107/2024 pentru reglementarea unor măsuri fiscal-bugetare în domeniul gestionării creanțelor bugetare și a deficitului bugetar pentru bugetul general consolidat al României în anul 2024, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative;
- traiectoria ascendentă a absorbției fondurilor europene alocate prin CFM 2021-2027 (+123,1% față de 2024) și a absorbției asistenței financiare nerambursabile alocate

prin PNRR (+222,9% față de 2024), atenuată marginal de diminuarea sumelor atrase de la UE aferente CFM 2014-2020 (-15,9% față de 2024);

- cuantumul sumelor luate în considerare având drept sursă venituri suplimentare preconizate a se încasa din îmbunătățirea colectării de către ANAF.

În ceea ce privește veniturile bugetare, măsurile adoptate prin Ordonanța de urgență nr. 156/2024 se referă în principal la: (i) eliminarea facilităților fiscale în sectoarele construcții, agricultură, industria alimentară și creare de programe pentru calculator; (ii) creșterea cotei de impozit, de la 8% la 10%, pentru dividendele distribuite începând cu data de 1 ianuarie 2025; (iii) reducerea plafonului de venituri pentru microîntreprinderi, de la 500.000 euro la 250.000 euro, inclusiv pe parcursul anului fiscal, iar începând cu 1 ianuarie 2026 la 100.000 euro; (iv) introducerea impozitului pe construcții speciale, care se calculează prin aplicarea unei cote de 1% asupra valorii construcțiilor existente în patrimoniul persoanelor juridice. O parte dintre măsurile adoptate acționează în direcția reducerii excepțiilor și portitelor de optimizare din regimul fiscal, abordare în favoarea căreia CF a pledat în mod repetat, luând în considerare atât echitatea fiscală, cât și necesitatea de creștere a veniturilor fiscale.

Potrivit MF, impactul bugetar al acestor măsuri de politică fiscală este de circa 7,11 mld. lei (0,37% din PIB). Impactul defalcat pe categorii de venituri bugetare este distribuit astfel: impozit pe profit (+0,75 mld. lei), urmare a diminuării plafonului la microîntreprinderi de la 500.000 de mii de euro la 250.000 de mii de euro; impozite și taxe pe proprietate (+1,02 mld. lei), consecință a adoptării impozitului special pe construcții; impozit pe venit (+5,34 mld. lei, pe fondul eliminării facilităților fiscale (+3,94 mld. lei) și creșterii impozitului pe dividende cu 2 pp (+1,4 mld. lei)).

Ordonanța de urgență nr. 107/2024, pe lângă prevederile privind amnistia fiscală, a stabilit și acordarea unei bonificații de 3% din valoarea impozitului pe profit datorat și plătit în anul 2024, și de 3% din valoarea impozitului pe venit pentru microîntreprinderi. Bonificația se utilizează pentru compensarea cu alte impozite și taxe datorate în anul 2025. Potrivit datelor MF, impactul negativ asupra veniturilor bugetare este de circa 0,15 mld. lei, cu efect asupra veniturilor încasate în semestrul al doilea. Forma finală adoptată în Parlament a prevăzut o creștere a bonificației la 5%, însă unele dintre prevederile incluse în legea de adoptare a ordonanței au fost contestate la CCR, în acest moment fiind în vigoare procentul de 3%.

În 2024, agregatele de venituri au fost influențate și de efectele amnistiei fiscale, o măsură de tip *one-off*, care nu va mai avea efecte în 2025. Conform datelor MF, prevederile privind amnistia au adus în 2024 încasări suplimentare de circa 5,7 mld. lei, echivalent cu 0,32% din PIB. Pe categorii, veniturile suplimentare din amnistie s-au reflectat la impozitul pe profit (+0,75 mld. lei), la impozitul pe venit (+0,24 mld. lei), la TVA (+1,21 mld. lei), la accize (+2,31 mld. lei), la contribuții de asigurări (+0,98 mld. lei) și la venituri nefiscale (+0,21 mld. lei). Pentru o proiecție realistă a agregatelor de venituri aferente anului 2025, baza de pornire, reprezentată de veniturile din anul 2024, trebuie diminuată cu încasările din amnistia fiscală.

Proiecția veniturilor bugetare pentru anul 2025 este fundamentată pe baza ipotezelor macroeconomice, la care se adăugă măsurile de politică fiscală și țintele de colectare ale ANAF, menționate anterior. În ceea ce privește măsurile de politică fiscală adoptate prin ordonanța *trenuleț*, trebuie subliniată persistența unor incertitudini referitoare la aplicarea efectivă a unor măsuri, în special în ceea ce privește taxa pe construcții speciale. Impactul reducerii plafonului de venituri pentru microîntreprinderi este reflectat prin creșterea mai amplă a ponderii impozitului pe profit în PIB în 2025 și prin reducerea veniturilor din impozitele pe venit, profit și câștiguri din capital.

Pe lângă elementele menționate anterior, în bugetul anului 2025 se remarcă diminuarea mai importantă a veniturilor din alte impozite și taxe pe bunuri și servicii (-0,3 pp din PIB, respectiv -4,6 mld. lei). Scăderea este determinată de reducerea sumelor ce tranzitează Fondul de tranziție energetică, în condițiile în care supraimpozitarea producătorilor de energie a fost declarată neconstituțională, iar schema de compensare a prețurilor la energie se încheie la 31 martie 2025.

Potrivit informațiilor transmise de MF, la fundamentarea veniturilor bugetare pentru anul 2025 au fost luate în calcul și venituri suplimentare din îmbunătățirea colectării de către ANAF în cuantum de 9,7 mld. lei. Pe categorii de venituri, acestea sunt distribuite astfel: impozit pe profit (+0,7 mld. lei), impozit pe salarii și venit (+0,2 mld. lei), TVA (+5,7 mld. lei) și contribuții de asigurări (+3,1 mld. lei). Ponderea în PIB a veniturilor suplimentare din îmbunătățirea colectării este de 0,5%.

În privința țintelor de îmbunătățire a colectării de către ANAF, CF nu consideră oportună includerea *ex-ante* a acestora în construcția bugetară, aspect subliniat în numeroase opinii ale instituției. În sprijinul acestei abordări pot fi aduse mai multe argumente.

Legea responsabilității fiscal-bugetare impune Guvernului să respecte principiul responsabilității fiscale și, în consecință, să gestioneze politica fiscal-bugetară în mod prudent (art. 4 din LRFB). Astfel, includerea *ex-ante* a veniturilor suplimentare din îmbunătățirea colectării poate fi realizată numai pe baza unor date istorice care să fundamenteze această ipoteză.

Însă, deși includerea în proiectul de buget a unor venituri suplimentare, preconizate a se obține din îmbunătățirea eficienței colectării, a devenit o regulă în ultimii ani (cuantumul acestora fiind de 10,65 mld. lei în 2022, de 8,7 mld. lei în 2023, respectiv de 19 mld. lei în 2024), ponderea veniturilor fiscale în PIB a rămas relativ constantă, iar execuțiile bugetare din acești ani nu au indicat o evoluție a veniturilor care să depășească semnificativ evoluția bazelor macroeconomice relevante și care să poată fi clar atribuită unei ameliorări a eficienței colectării.

Îmbunătățirea colectării trebuie să aibă la bază reforme profunde, atât la nivelul administrației fiscale, cât și la nivelul legislației, precum și resurse financiare, umane și de timp

însemnate. În 2023 și 2024, s-au făcut o serie de pași în acest sens prin adoptarea legislației și transpunerea prevederilor privind E-factura, E-transport, E-sigiliu și SAF-T. Obligativitatea utilizării E-factura începând cu al doilea semestru al anului 2024 și extinderea raportării SAF-T la nivelul tuturor firmelor, începând cu 2025, reprezintă premise pozitive pentru reducerea decalajului de colectare a TVA. Cu toate acestea, este nevoie de date solide, care să reflecte o îmbunătățire efectivă a colectării, pentru a putea baza construcția bugetară pe acest tip de venituri.

Potențialul obținerii unor venituri suplimentare din îmbunătățirea colectării există, mai ales având în vedere datele privind decalajul de colectare a TVA din România. În acest sens, CF a pledat în analizele sale pentru îmbunătățirea gradului de colectare în vederea sprijinirii procesului de consolidare bugetară. Cu toate acestea, existența potențialului de îmbunătățire a colectării nu reprezintă un argument pentru includerea unor venituri ipotetice în construcția bugetară. O abordare prudentă ar presupune ca eventualele venituri suplimentare din îmbunătățirea colectării, regăsite efectiv în execuțiile bugetare de pe parcursul anului, să fie recunoscute la rectificările bugetare.

Ținând cont de toate aceste aspecte, CF nu ia în considerare veniturile ipotetice având drept sursă îmbunătățirea colectării de către ANAF în evaluarea sa. În concluzie, pe baza unei abordări prudente a proiecției de venituri bugetare pentru anul 2025, CF apreciază drept posibilă încasarea unor venituri mai mici cu circa 9,7 mld. lei, reprezentând circa 0,5% din PIB, față de țintele asumate în proiectul de buget. Suplimentar, există o serie de riscuri care pot influența negativ proiecția actuală a veniturilor: continuarea tendinței de decelerare a activității economice, persistența unor incertitudini sociale, economice și politice pe plan intern, nivelul de absorbție scăzut al fondurilor europene, creșterea economică în jurul unor valori apropiate de zero a partenerilor comerciali din Zona Euro și tensiunile geopolitice.

II. Cheltuielile bugetare

Cheltuielile bugetare, potrivit metodologiei *cash*, sunt proiectate să crească în anul 2025, față de anul 2024, în termeni nominali, cu circa 10,3% (reprezentând +74,9 mld. lei), ponderea acestora în PIB fiind preconizată să se majoreze cu 0,7 pp. Modificări mai importante ale ponderii în PIB sunt anticipate la nivelul următoarelor categorii de cheltuieli bugetare: proiecte cu finanțare din CFM 2021-2027 (+1,5 pp), proiecte cu finanțare din asistența financiară nerambursabilă aferentă PNRR (+1,1 pp), capital (-0,5 pp), personal (-0,5 pp), bunuri și servicii (-0,4 pp), proiecte cu finanțare din CFM 2014-2020 (-0,4 pp), alte cheltuieli (-0,3 pp) și alte transferuri (-0,3 pp). Astfel, dinamica planificată a cheltuielilor bugetare ca pondere în PIB este influențată în principal de majorarea cheltuielilor cu proiectele finanțate din fonduri europene (impact net de circa +2,3 pp), contrabalansată parțial de diminuarea cheltuielilor de capital, personal, bunuri și servicii, a altor cheltuieli și a altor transferuri.

Cheltuielile de personal se majorează în planificare cu 3%, reprezentând +4,9 mld. lei față de execuția anului precedent, pe fondul măsurilor adoptate prin ordonanța *trenuleț* privind:

menținerea în plată a cuantumului brut al salariilor de bază / soldelor de funcție / salariilor de funcție / indemnizațiilor de încadrare lunară la nivelul lunii noiembrie 2024; menținerea cuantumului sporurilor, indemnizațiilor, compensațiilor, primelor și al celorlalte elemente ale sistemului de salarizare la nivelul acordat pentru luna noiembrie 2024; neacordarea în anul 2025 de premii / ore suplimentare / bonusuri, bilete de valoare cu excepția tichetelor de creșă; diminuarea cuantumului voucherului de vacanță pentru sectorul public la 800 de lei, cu condiția ca beneficiarul să asigure o coplăță de cel puțin 800 de lei; menținerea indemnizației de hrană pentru sectorul public la nivelul lunii decembrie 2024; plata în tranșe pentru sentințele judecătorești devenite executorii în cursul anului 2025.

În acest context, CF salută intenția Guvernului de a ține sub control cheltuielile de personal, acestea reprezentând 21,1% din totalul cheltuielilor bugetate pentru anul 2025, însă atrage atenția că în anii precedenți s-au înregistrat depășiri sistematice la nivelul acestui agregat. Astfel, nivelul bugetat inițial pentru cheltuielile de personal a fost depășit cu 12,6% în 2024, cu 4% în 2023, respectiv cu circa 2% în 2022. Un risc suplimentar privind încadrarea în nivelul proiectat pentru cheltuielile de personal se referă la modalitatea de soluționare a protestelor salariaților din diferite sectoare (apărare, ordine publică, transporturi etc.), declanșate în urma măsurilor adoptate de Guvern prin ordonanța *trenuleț*.

Cheltuielile cu bunuri și servicii se majorează în planificare cu doar 1,1%, reprezentând +1 mld. lei, pe fondul măsurilor de interdicție a achiziționării de mobilier, mijloace auto, aparatură și obiecte de inventar. Această dinamică este însă semnificativ inferioară atât celei proiectate pentru PIB nominal (8,4%), cât și inflației medii anticipate pentru anul 2025 (4,4%). CF a considerat în numeroase opinii ale sale că este necesar un control riguros al cheltuielilor cu bunuri și servicii, însă, în absența unor reforme structurale ale sistemului de achiziții publice, execuțiile bugetare din anii anteriori au consemnat depășiri, uneori de anvergură, ale nivelurilor planificate inițial: cu 14,8% în 2024, cu 3,3% în 2023, respectiv, cu 9,2% în 2022. Având în vedere istoricul nefavorabil privind încadrarea cheltuielilor cu bunurile și serviciile în țintele bugetate, CF consideră că o proiecție mai prudentă a acestei categorii de cheltuieli ar trebui să pornească de la inflația medie anticipată pentru anul 2025, ceea ce ar conduce la un necesar suplimentar de cel puțin 3 mld. lei.

Cheltuielile cu dobânzile sunt planificate să se majoreze în anul 2025 cu 15,4% (+5,6 mld. lei), până la un nivel de 41,9 mld. lei, în contextul creșterii stocului de datorie publică, consecință a deficitelor bugetare, precum și al evoluțiilor anticipate pentru costul datoriei. Deși proiectul de buget pe anul 2025 avansează o proiecție mai rezonabilă a cheltuielilor cu dobânzile, comparativ cu anii anteriori²⁴, aceasta nu este în concordanță cu cea mai recentă prognoză a

---

²⁴ În 2023, cheltuielile cu dobânzile au fost planificate la un nivel similar valorii efectiv înregistrate în 2022, execuția bugetară de la finele anului consemnând o depășire cu 5,3%. În 2024, deși pentru acest agregat s-a planificat o creștere cu 13,8% față de nivelul înregistrat în 2023, execuția bugetară de la finele anului a consemnat o depășire cu 4,1% față de proiecția inițială. Astfel, similar categoriilor de cheltuieli analizate anterior, și cheltuielile cu dobânzile au fost sub-bugetate sistematic în exercițiile financiare precedente.

MF privind serviciul datoriei publice guvernamentale²⁵, care estimează dobânzile și comisioanele aferente anului 2025 la circa 45 mld. lei. Având în vedere evoluțiile ratei dobânzii după momentul acestei prognoze (noiembrie 2024), o proiecție prudentă a cheltuielilor cu dobânzile ar trebui să includă un necesar suplimentar de cel puțin 1,5 mld. lei.

Cheltuielile de asistență socială sunt planificate să se majoreze în anul 2025 față de anul 2024 cu 8,2% (reprezentând +18,3 mld. lei), în contextul menținerii în plată a pensiilor din sistemul public de pensii, precum și a celor din sistemul special de pensii la nivelul lunii noiembrie 2024, al menținerii în plată la nivelul lunii noiembrie 2024 a tuturor categoriilor de indemnizații acordate potrivit legii și al menținerii în plată la nivelul lunii noiembrie 2024 a alocațiilor pentru copii. Totodată, în cadrul acestei categorii de cheltuieli sunt prevăzute 1,5 mld. lei pentru plata cererilor de decontare formulate în baza prevederilor OUG nr. 27/2022²⁶, iar în situația în care nu se poate asigura plata integrală a cererilor de decontare transmise, Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale este autorizat să efectueze plăți, din bugetul propriu, pentru achitarea acestora.

Trebuie precizat că menținerea în plată a pensiilor la nivelul lunii noiembrie 2024, deși limitează creșterea cheltuielilor cu asistența socială, exercită o influență importantă în sensul majorării acestui agregat bugetar prin anualizarea impactului recalculării pensiilor din septembrie 2024, recalculare ce a produs efecte doar pentru 4 luni în execuția bugetară a anului precedent. La momentul respectiv, CF a avertizat că impactul noii legi a pensiilor era unul considerabil, existând un risc important ca să devieze semnificativ traiectoria de realizare a corecției bugetare către un deficit de 3% din PIB, și a subliniat că ar fi fost necesară o eșalonare pe câțiva ani a aplicării reformei pensiilor.

Încadrarea în nivelul proiectat pentru cheltuielile de asistență socială în anul 2025 comportă o serie de riscuri importante referitoare la: istoricul nefavorabil privind încadrarea în țintele bugetate pentru acest agregat (acestea fiind depășite cu 6,9% în 2024, cu 5,5% în 2023, respectiv cu 8,7% în 2022), impactul micii recalculări²⁷ asupra pensiilor din bugetul asigurărilor sociale de stat, posibila indexare a pensiilor militare, în funcție de decizia Curții Constituționale, cu un impact anual estimat de MF la circa 0,4% din PIB, posibila acordare a unui ajutor de tip *one-off* în cazul pensiilor sub un anumit prag și la efectele schemei de compensare a prețurilor la energie.

Cheltuielile de investiții publice totale, din surse interne și externe, sunt programate să se majoreze în 2025 față anul precedent cu circa 30,9 mld. lei (aproape +26%), fiind proiectate să ajungă la 7,8% din PIB, ceea ce reprezintă o creștere cu circa +1,1 pp față de anul 2024.

---

²⁵ Disponibilă la <https://mfinante.gov.ro/ro/web/trezor/datorie-guvernamentala>, noiembrie 2024.

²⁶ Privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei.

²⁷ Până în martie 2025, Casa Națională de Pensii Publice va recalcula pensiile având în vedere valorificarea veniturilor și sporurilor nepermanente, asupra cărora s-a datorat contribuția de asigurări sociale, realizate anterior datei de 1 aprilie 2001. Acest demers poate conduce la o creștere a cheltuielilor de asistență socială.

Această creștere este susținută de majorarea alocărilor pentru proiectele cu finanțare din sumele reprezentând asistență financiară nerambursabilă și împrumut aferente PNRR (+23,1 mld. lei), a alocărilor pentru proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare (+10,6 mld. lei), precum și a cheltuielilor aferente programelor cu finanțare rambursabilă (+0,8 mld. lei). Pe de altă parte, este operată o diminuare a cheltuielilor de capital (-2,8 mld. lei) și a altor transferuri de natura investițiilor (-1 mld. lei).

Este de remarcat ținta ambițioasă asumată pentru cheltuielile de investiții în anul 2025, reprezentând maximul perioadei 2009-2028, atât ca valoare absolută, cât și ca pondere în PIB. Totodată, acestea sunt proiectate la un nivel ridicat și după orizontul anului 2025, anticipându-se o medie de aproape 6% din PIB pentru perioada 2026-2028. De asemenea, este de apreciat intenția de a finanța o parte importantă a cheltuielilor de investiții publice din fonduri externe nerambursabile (CFM și PNRR), acestea reprezentând 52,3% în 2025, 47,4% în 2026, 38% în 2027, respectiv 35,9% în 2028 din totalul cheltuielilor de investiții.

Pe de altă parte, în contextul deficitului bugetar ridicat, care limitează semnificativ spațiul fiscal aflat la dispoziția Guvernului, cheltuielile de investiții publice care nu au finanțare rambursabilă, în special cheltuielile de capital și componenta de împrumut a PNRR, pot reprezenta constrângeri majore pentru bugetul public. Acest aspect este vizibil în execuția cheltuielilor de capital din anul 2024, care a depășit cu 23,3 mld. lei (+55,7%) nivelul bugetat inițial, contribuind la derapajul bugetar de proporții consemnat în anul precedent.

În concluzie, pe partea de cheltuieli bugetare, CF identifică un necesar suplimentar de alocări la nivelul cheltuielilor cu bunuri și servicii și cu dobânzile în cuantum de cel puțin 4,5 mld. lei, reprezentând circa 0,2% din PIB. Totodată, CF a subliniat că există riscuri suplimentare cu privire la încadrarea în nivelurile proiectate pentru cheltuielile de personal și cele de asistență socială.

CF apreciază intenția Guvernului de a construi un buget ce are în vedere implementarea unui control strict al cheltuielilor curente (cu precădere cele de personal, bunuri și servicii, asistență socială). Experiența anilor anteriori demonstrează cât de dificil și complicat este un asemenea demers.

Considerând cele expuse anterior, pe baza unei abordări prudente a prognozării veniturilor și cheltuielilor, CF apreciază construcția bugetară pentru anul 2025 compatibilă cu un deficit *cash* situat în jurul valorii de 7,7% din PIB²⁸.

O colectare mai bună în fapt a veniturilor fiscale, o ajustare adițională a cheltuielilor de capital, utilizarea oricăror economii ce rezultă în execuția bugetară și prioritizarea proiectelor pot face ca nivelul deficitului bugetar în execuție să se îndrepte către ținta de 7% din PIB, astfel încât să

---

²⁸ Evaluarea privind deficitul *cash* are în vedere un scenariu de tip *no-policy change*, informațiile de care a dispus CF la acest moment și o serie de incertitudini și riscuri.

se asigure respectarea traiectoriei de ajustare a deficitului bugetar asumată de România în cadrul Planului Bugetar-Structural agreat cu CE.

Procesul de consolidare fiscal-bugetară este imperativ și din perspectiva bonității financiare a României, angajamentul ferm de reducere a deficitului bugetar constituind premisa esențială pentru menținerea ratingului de țară și a încrederii investitorilor de pe piețele internaționale, pentru stabilizarea nivelului datoriei publice, pentru reducerea vulnerabilităților externe și asigurarea stabilității monedei naționale.

4. Perspective fiscal-bugetare pe termen mediu – construcția bugetară dincolo de orizontul 2025

Cadrul fiscal-bugetar pe termen mediu este definit de trei documente strategice: (i) Planul Bugetar-Structural Național pe Termen Mediu (PBSTM); (ii) Strategia fiscal-bugetară (SFB) pentru perioada 2025-2027; (iii) Raportul privind situația macroeconomică (RSM) pe anul 2025 și proiecția acesteia pe anii 2026-2028. PBSTM a fost publicat de MF la sfârșitul lunii octombrie 2024, fiind aprobat de Consiliu în noiembrie 2024. SFB și RSM au fost publicate de MF la sfârșitul lunii ianuarie 2025.

Din punct de vedere fiscal-bugetar, cele trei documente au în vedere un set comun de indicatori: venituri și cheltuieli bugetare (cu defalcare pe principalele agregate componente), deficit bugetar (*cash* și ESA), deficit structural și ponderea datoriei publice în PIB. Între cele trei documente există, însă, diferențe în ceea ce privește orizontul de proiecție al acestor indicatori: până în 2031, în cazul PBSTM, până în 2027, în cazul SFB, și până în 2028, în cazul RSM. Trebuie menționat că SFB și RSM sunt fundamentate pe aceeași proiecție a indicatorilor fiscal-bugetari, singura diferență fiind orizontul de timp. În acest sens, analiza de față va avea în vedere cadrul fiscal-bugetar din RSM, deoarece acoperă un an în plus (2028).

PBSTM este documentul prin care România își asumă respectarea regulilor fiscale stabilite de cadrul de guvernare al UE, astfel încât, la finalul unei perioade de ajustare de șapte ani, ponderea datoriei publice în PIB să fie plasată pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau să rămână sub 60% din PIB, iar deficitul bugetar să scadă sub 3% din PIB.

În principiu, datele incluse în PBSTM și RSM ar trebui să indice o proiecție similară a indicatorilor menționați, însă, având în vedere elaborarea lor la momente diferite de timp, se justifică realizarea unei analize comparative a principalelor elemente (vezi Tabel 4 din Anexa IX).

Astfel, cadrul fiscal-bugetar aferent perioadei 2026-2028 urmează traiectoria de reducere a deficitului stabilită în Planul Bugetar-Structural, țintele de deficit, atât potrivit metodologiei ESA, cât și potrivit metodologiei *cash*, fiind similare celor stabilite în PBSTM, respectiv: 6,4% din PIB (2026), 5,7% din PIB (2027) și 5% din PIB (2028). Diferențe apar însă la volumul veniturilor și cheltuielilor bugetare, proiecția acestora în PBSTM (pentru perioada 2026-2028)

fiind mai ridicată în medie cu circa 1,6 pp din PIB față de proiecția din RSM, respectiv: cu 1,3 pp în 2026, cu 1,6 pp în 2027 și cu 2 pp în 2028.

Pe partea de venituri, această diferență se regăsește preponderent la veniturile fiscale (mai mari în medie cu 1,1 pp din PIB în PBSTM față de RSM) și, cel mai probabil, corespunde impactului reformei fiscale anticipate, la acel moment, să se realizeze în anul 2025 și pentru care se proiectase un impact bugetar de 1,1 pp din PIB. Totodată, proiecția veniturilor fiscale din PBSTM avea în vedere și un plus de 0,5% din PIB, preconizat a se obține pe seama îmbunătățirii eficienței colectării începând cu anul 2026. Așa cum s-a arătat la analiza proiectului de buget, aceste venituri ipotetice suplimentare sunt deja încorporate în proiecția de venituri a RSM pentru perioada 2026-2028, fiind incluse încă din anul 2025. Pe lângă veniturile fiscale, o diferență mai importantă se constată și la sumele primite de la UE, mai mari în medie cu 0,6 pp din PIB în proiecția din PBSTM, comparativ cu cea din RSM. În concluzie, dacă PBSTM proiecta o evoluție a veniturilor bugetare sprijinită de o reformă fiscală și de creșterea eficienței colectării, noul cadru fiscal-bugetar 2026-2028 din RSM pare să păstreze doar componenta de îmbunătățire a eficienței colectării (preconizată a se realiza deja din anul 2025), la care se adaugă o proiecție diminuată a sumelor primite de la UE.

Pe partea de cheltuieli, diferența între cele două planuri, pe intervalul 2026-2028, se regăsește preponderent la nivelul cheltuielilor de investiții, mai mari în medie cu 0,8 pp din PIB în PBSTM față de RSM și care corespund, cel mai probabil, proiecției mai optimiste din PBSTM referitoare la sumele primite de la UE, menționate mai sus²⁹. La aceasta se adaugă o diferență de 0,5 pp din PIB la nivelul cheltuielilor cu bunuri și servicii (la rândul lor, mai mari în PBSTM față de RSM). Pe de altă parte, cheltuielile de personal și asistență socială, care sunt cele mai mari componente ale cheltuielilor bugetare, nu consemnează diferențe semnificative între cele două proiecții. În consecință, dacă PBSTM planifica o ajustare a cheltuielilor bugetare pe seama cheltuielilor de personal, de asistență socială și de investiții, noul cadru fiscal-bugetar 2026-2028 din RSM păstrează aceste coordonate, însă programează o ajustare mai amplă la nivelul cheltuielilor de investiții și o ajustare suplimentară la nivelul cheltuielilor cu bunuri și servicii. Aceasta urmărește să compenseze faptul că veniturile bugetare proiectate în RSM sunt mai mici față de PBSTM (cum s-a arătat mai sus) pentru ca, în final, țintele de deficit bugetar din cele două documente, pentru perioada 2026-2028, să fie identice.

Pe de altă parte, trebuie remarcat că ajustarea deficitului structural în intervalul 2026-2028 este proiectată într-un ritm mai lent în RSM, comparativ cu PBSTM, deși punctul de plecare estimat pentru anul 2025 este foarte apropiat: 6,4% din PIB potențial conform RSM, respectiv 6,3% conform PBSTM. Cu toate acestea, la finalul anului 2028, RSM prognozează un deficit

---

²⁹ Atât în PBSTM, cât și în RSM, cheltuielile cu investițiile au o dinamică descendentă față de 2025 (-1,8 pp în PBSTM și -2,5 pp în RSM). Reducerea este determinată de absorbția în scădere a fondurilor europene, pe fondul încheierii PNRR și CFM 2014-2020. Diferențele în dinamică sunt determinate de faptul că RSM proiectează o diminuare mai amplă a fondurilor europene în comparație cu PBSTM până în 2028.

structural de 5% din PIB potențial, în timp ce PBSTM anticipa un deficit structural de 4,3% din PIB potențial.

Nu în ultimul rând, traiectoria datoriei publice este diferită în cele două documente, în principal din cauza punctului de pornire. La momentul elaborării PBSTM, se anticipa o datorie publică de 52,2% din PIB în 2024, iar ultimele estimări regăsite în RSM o plasează la 54,9% din PIB (ecart de 2,7 pp). Totuși, ecartul dintre cele două proiecții se reduce treptat până în anul 2028, când se prognozează un nivel al datoriei publice de 62% din PIB conform PBSTM, respectiv de 63,4% din PIB conform RSM, cel mai probabil pe seama proiecției mai optimiste din RSM privind rata de creștere a PIB real în intervalul 2026-2028 (în medie cu 0,3 pp mai mare față de PBSTM).

În continuare, având în vedere că cele mai recente proiecții ale MF se regăsesc în SFB și în RSM (acestea prezentând diferențe față de proiecția anterioară din PBSTM, așa cum s-a arătat mai sus), analiza cadrului fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028 se va realiza pe baza datelor din SFB și RSM.

Analiza cadrului fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028

Cadrul fiscal-bugetar aferent perioadei 2026-2028 indică o ajustare planificată a deficitului bugetar, urmând traiectoria stabilită în PBSTM: 6,4% din PIB în 2026, 5,7% din PIB în 2027 și 5% din PIB în 2028.

Ajustarea este proiectată a se realiza cu precădere pe partea de cheltuieli bugetare. În comparație cu 2025, ponderea veniturilor totale în PIB scade cu 3,4 pp până în 2028 (de la 34,9% din PIB, în 2025, la 31,5% din PIB, în 2028). În ceea ce privește cheltuielile bugetare, ponderea acestora în PIB scade cu circa 5,4 pp până în 2028, față de nivelul din 2025 (de la 41,9% la 36,5%).

Analiza principalelor categorii de venituri bugetare reflectă o scădere marginală a ponderii veniturilor curente în PIB și o scădere mai amplă a ponderii fondurilor europene. Mai exact, ponderea în PIB a veniturilor fiscale scade cu 0,15 pp în 2028 față de 2025, ponderea contribuțiilor de asigurări se menține relativ constantă, în timp ce veniturile nefiscale sunt estimate să scadă cu 0,2 pp din PIB. În schimb, sumele încasate din fonduri europene își diminuează semnificativ ponderea în PIB (de la 4,6% în 2025, la 1,5% în 2028), în condițiile încheierii CFM 2014-2020 și a PNRR. Se observă faptul că reducerea de venituri din fondurile europene nu este compensată de o creștere a ponderii în PIB a veniturilor fiscale.

Atât SFB, cât și RSM enumeră o serie de măsuri care sunt avute în vedere pentru a fi adoptate în perioada 2025-2028. Însă, ținând cont de scăderea marginală a ponderii veniturilor fiscale în PIB, efectul acestor măsuri pare a fi, în ansamblu, unul neutru. În comparație, PBSTM prevedea o creștere a ponderii veniturilor fiscale de circa 1,6 pp din PIB în perioada 2025-2031, comparativ cu 2024.

Cele mai importante măsuri care vizează veniturile bugetare, enumerate în SFB și în RSM sunt: operaționalizarea unui sistem informatic pentru implementarea unui sistem automat de evaluare a proprietăților; revizuirea mecanismului de acordare a facilităților în scopul limitării și reconsiderării scutirilor; reducerea etapizată a taxelor și impozitelor pe muncă; transpunerea recomandărilor Băncii Mondiale, considerate de Guvernul României necesar a fi implementate, și care vor avea în vedere un sistem fiscal adaptat la evoluția economiei, astfel încât să faciliteze creșterea economică și să crească ponderea veniturilor fiscale în PIB; majorarea nivelului accizelor.

De subliniat faptul că măsurile care vizează sistemul de evaluare a proprietăților și transpunerea recomandărilor Băncii Mondiale privind sistemul fiscal sunt angajamente asumate de România în cadrul PNRR. Este surprinzător că acest set de măsuri nu conduce la o creștere semnificativă a veniturilor fiscale. Cum va reuși economia autohtonă să își creeze rezerve (*buffere*), să compenseze prin resurse proprii anticipata scădere a fondurilor europene (se încheie PNRR, se va aloca mai puțin din CFM), să facă față la nevoia de creștere a cheltuielilor de apărare, la alte provocări și șocuri adverse?

Planul Bugetar-Structural trebuie să considere consecințele unei inevitabile diminuări a aportului fondurilor europene la procesul investițional și susținerea programelor de dezvoltare a economiei noastre. O scădere puternică a fondurilor europene alocate României va afecta dinamica PIB potențial și, probabil, rata de creștere economică, dacă nu va crește contribuția resurselor interne ca factor compensator. Parțial, se poate compensa această diminuare anticipată cu o creștere a eficienței, calității investițiilor publice.

În general, este de prezumat că implementarea planurilor bugetar-structurale ale statelor membre din UE va fi influențată în mod semnificativ de evoluția puternic nefavorabilă a mediului internațional.

Traectoria descendentă a ponderii cheltuielilor bugetare în PIB este reflectată în dinamica majorității categoriilor de cheltuieli: cheltuielile de personal înregistrează o scădere cu 0,4 pp (de la 8,9% din PIB în 2025, la 8,5% din PIB în 2028); cheltuielile de asistență socială înregistrează o scădere cu 0,9 pp (de la 12,7% din PIB în 2025, la 11,8% din PIB în 2028); cheltuielile pentru investiții înregistrează o scădere cu 2,5 pp (de la 7,8% din PIB în 2025, la 5,3% din PIB în 2028); cheltuielile cu bunurile și serviciile înregistrează o scădere cu 0,5 pp (de la 5% în PIB în 2025, la 4,5% în 2028), în timp ce cheltuielile cu dobânzile se majorează cu 0,8 pp (de la 2,2% din PIB în 2025, la 3% din PIB în 2028). O diminuare mai amplă se observă și la nivelul agregatelor de cheltuieli aferente proiectelor cu finanțare din fonduri UE. Astfel, în 2028, în comparație cu 2025, ponderea în PIB a sumelor din fonduri europene scade cu circa 4 pp, pe fondul încheierii CFM 2014-2022 și a PNRR.

În ceea ce privește cheltuielile de personal, nivelurile proiectate pentru perioada 2026-2028 presupun o creștere nominală anuală superioară ratelor medii anuale ale inflației estimate pentru aceeași perioadă: creștere de 5,5%, față de o inflație medie estimată la 3,3% în 2026,

creștere de 5,9%, față de o inflație medie estimată la 3% în 2027, respectiv, o creștere de 6,4%, față de o inflație medie de 3% în 2028. În schimb, ratele de creștere ale cheltuielilor de personal sunt sub ratele nominale de creștere a PIB: 8,1% în 2026, 7,3% în 2027 și 7% în 2028. În aceste condiții, pe orizontul proiecției, ponderea cheltuielilor de personal în PIB se diminuează.

Cheltuielile de asistență socială sunt proiectate să se reducă în ceea ce privește ponderea lor în PIB, însă, în valori nominale, această categorie de cheltuieli înregistrează creșteri anuale de 5,8%, în 2026, de 3,9%, în 2027, și de 5,1%, în 2028. Asemenea situației privind cheltuielile de personal, ritmul de creștere al cheltuielilor cu asistența socială este superior ratei medii a inflației prognozate pentru acest interval, dar inferior ratei nominale de creștere a PIB. Prin urmare, în condițiile ajustării cheltuielilor de personal și de asistență socială cu rata inflației, este posibil ca aceste categorii să se încadreze în țintele proiectate.

Ajustarea propusă la nivelul cheltuielilor cu bunuri și servicii relevă un nivel de 4,5% din PIB în 2028, cu un ritm anual de creștere de 5,4% în 2026, 2,9% în 2027, și 3,9% în 2028. Ponderea în PIB din 2028 reprezintă un minim absolut al perioadei 2022-2028, situat sub media cheltuielilor cu bunuri și servicii de circa 5% din PIB din aceeași perioadă, dar și sub nivelul execuției bugetare din 2024 (5,3% din PIB), fapt care sugerează țintirea unui nivel insuficient (în raport cu nevoile sugerate de tendința istorică) pentru această categorie de cheltuieli.

Ponderea cheltuielilor cu dobânzile în PIB crește cu circa 0,8 pp în 2028 față de 2025 (de la 2,2% din PIB la 3% din PIB). Această dinamică este determinată de creșterea datoriei publice, care atinge un vârf de 63,4% din PIB în 2028.

După punctul de maxim proiectat a fi atins în 2025 (7,8% din PIB), cheltuielile cu investițiile urmează o traiectorie descendentă, coborând, în 2028, la 5,3% din PIB. Reducerea cu 2,5 pp a cheltuielilor cu investițiile este unul dintre factorii de diminuare a deficitului bugetar în perioada 2026-2028.

În privința cheltuielilor bugetare, SFB și RSM enumeră o serie de măsuri pentru încadrarea acestora în ținte: orientarea resurselor disponibile către investiții publice în infrastructură, agricultură și dezvoltarea rurală, energie, tranziție verde și digitală; reorientarea cheltuielilor de investiții publice în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri europene; accelerarea ritmului de cheltuire a fondurilor europene pentru îmbunătățirea ratei de absorbție și operaționalizarea PNRR; continuarea finanțării schemelor de ajutor de stat și continuarea procesului de eficientizare calitativă a cheltuielilor bugetare.

Din punct de vedere analitic, ar fi fost bine ca în SFB și RSM să se evalueze dacă dinamica proiectată a cheltuielilor bugetare este corelată cu traiectoria de ajustare a cheltuielilor primare nete prevăzută în PBSTM, ceea ce ar fi conferit un plus de credibilitate acestor documente și ar fi anticipat o asemenea solicitare din partea Comisiei Europene.

Analiza cadrului fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028 arată că acesta este construit pe ipoteza unui control strict al cheltuielilor bugetare, care ar conduce la diminuarea ponderii acestora în PIB, fără a se avea în vedere un progres vizibil la nivelul veniturilor fiscale (inclusiv contribuții de asigurări). Suplimentar, ponderea investițiilor publice în PIB este preconizată a se diminua cu 2,5 pp. În consecință, CF reiterează că menținerea traiectoriei de reducere a deficitului bugetar, asumată prin PBSTM, necesită o creștere semnificativă a veniturilor fiscale, care sunt la un nivel foarte jos în raport cu nevoile de investiții ale României și comparativ cu celelalte state din UE. O reformă profundă a ANAF, care să conducă la creșterea permanentă a veniturilor din această sursă, este stringentă.

CF consideră că, în lipsa unor politici fiscale care să sprijine traiectoria de consolidare fiscal-bugetară și pe partea de venituri, nu este credibilă o ajustare a deficitului bugetar pe termen mediu doar pe latura cheltuielilor, balanța riscurilor fiind înclinată în direcția înregistrării unor deficite mai ridicate decât cele preconizate de cadrul fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028. Această observație este cu atât mai relevantă, având în vedere evoluția mediului internațional și provocările mari cu care se confruntă politicile economice.

5. Datoria publică: evoluție, cost și structură

Noul cadru de guvernanță al UE menține în centrul regulilor fiscale balanța soldului bugetar și datoria publică. Mai exact, în statele membre ale UE, deficitul bugetar trebuie să fie mai mic de 3% din PIB, iar datoria publică, sub 60% din PIB. În caz contrar, statele membre trebuie să implementeze politici și investiții care să asigure, la finalul unei perioade de ajustare de patru sau șapte ani, că ponderea datoriei publice în PIB este plasată pe o traiectorie descendentă plauzibilă sau rămâne sub 60% din PIB pe termen mediu, iar deficitul bugetar scade sub 3% din PIB³⁰.

În ultimii ani, în România, dinamica datoriei publice a urmat o traiectorie ascendentă accentuată. Astfel, de la o pondere de circa 35,1% din PIB, în 2019, aceasta a ajuns la circa 54,9% din PIB, în 2024. Anul 2020, pe fondul crizei sanitare, care a cauzat un deficit înalt (9,2% din PIB în standarde ESA) și o diminuare amplă a PIB real (-3,7%), a adus o creștere semnificativă a datoriei publice, de circa 11,6 pp (până la 46,7% din PIB). În următorii doi ani, ponderea datoriei în PIB a variat marginal, creșterea din 2021 (+1,8 pp) fiind urmată de o scădere în 2022 (-1 pp). În acești doi ani, creșterea economică reală și dobânda reală negativă au atenuat efectul negativ al deficitelor bugetare.

Începând cu anul 2023, ponderea datoriei publice în PIB a revenit pe o traiectorie ascendentă (vezi Graficul 6 din Anexa X), fiind consemnată o creștere cu 1,3 pp. Datele preliminare pentru anul 2024 indică o dinamică alertă (+6,1 pp) a ponderii datoriei publice în PIB. Deficitul bugetar ridicat și în creștere a reprezentat principalul factor care a contribuit la această tendință.

---

³⁰ O descriere a noului cadru de guvernanță economică al UE poate fi regăsită în Raportul Anual al Consiliului Fiscal pe anul 2023 (<https://www.consiliulfiscal.ro/CF%20RA%202023.pdf>).

Concomitent, rata reală a creșterii economice și rata reală a dobânzii au atenuat în mai mică măsură impactul deficitului bugetar asupra datoriei publice. În mod specific, în 2024, soldul deficitului bugetar primar a condus la creșterea ponderii datoriei publice în PIB cu circa 6,6 pp. De asemenea, ajustarea stoc-flux a contribuit la creșterea datoriei publice cu 1,9 pp, aceste influențe fiind atenuate de efectul ratei reale a dobânzii (-0,5 pp) și al ratei reale de creștere economică (-1,9 pp).

Creșterea ponderii datoriei publice în PIB a fost influențată și de costul ridicat de finanțare atât la împrumuturile în monedă națională, cât și la cele în valută. Pe piața internă, trendul descrescător al randamentelor suverane (manifestat în 2020 și 2021) a fost puternic inversat în perioada 2022-2024, costul atragerii de împrumuturi noi în monedă națională majorându-se, în medie, cu circa 3 pp pentru majoritatea scadențelor (vezi Grafic 7 din Anexa X).

În 2022 și în prima parte a anului 2023, evoluția costului noilor împrumuturi în monedă națională a fost influențată de creșterea rapidă a ratei inflației și de persistența acesteia³¹, precum și de incertitudinea geopolitică ridicată. În 2024, cu toate că rata inflației a continuat trendul descendent, scăderea randamentelor obligațiunilor suverane a fost moderată. De exemplu, randamentul mediu al obligațiunilor suverane cu maturități la 10 ani (6,7%) a scăzut cu 0,5 pp față de 2023. Deficitul bugetar amplu și în creștere, precum și incertitudinea electorală și politică au menținut riscul suveran la un nivel ridicat. Totuși, deși raportul dintre valoarea ofertelor depuse și sumele adjudicate pentru titlurile de stat emise în monedă națională (engl. *bid-to-cover ratio*) a scăzut marginal (de la 1,5 în 2023, la 1,44 în 2024), el reflectă menținerea unei cereri consistente pentru titlurile de stat.

Tensiunile interne din 2024 pot fi observate și în evoluția randamentului mediu pentru obligațiunile cu scadență la 6 luni, care a atins cel mai ridicat nivel din perioada analizată. Suplimentar, se constată o tendință de creștere a randamentelor în ultima parte a anului 2024. De exemplu, în luna decembrie, randamentul mediu pentru obligațiunile cu scadența la 10 ani a atins 7,5%, cea mai ridicată valoare din 2024. Tendința s-a menținut și în ianuarie 2025, când randamentul mediu la obligațiunile suverane cu scadența la 10 ani a atins 8% (vezi Grafic 5 din Anexa VII). Aceste valori reflectă și revizuirile recente ale agențiilor de rating cu privire la perspectiva riscului asociat datoriei pe termen lung a României. În comparație regională, pentru emisiunile în monedă națională, la sfârșitul lunii ianuarie, randamentul la 10 ani a fost de 4,1% pentru Cehia, de 6% pentru Polonia, respectiv de 6,8% pentru Ungaria (vezi Grafic 5 din Anexa VII).

În anul 2024, România a plasat pe piețele externe trei emisiuni denominate în dolari, în valoare de circa 6,1 mld. și șase emisiuni denominate în euro, în valoare de circa 10,5 mld. În 2023, România a avut trei emisiuni în dolari (însurând 4,6 mld.) și două emisiuni în euro (totalizând 4,4 mld.). Randamentul asociat emisiunilor externe a rămas ridicat în anul 2024. De exemplu, randamentul la 10 ani pentru obligațiunile denominate în dolari a fost de circa 6,4%, în timp

---

³¹ Care au reclamat înăsprirea politicii monetare.

ce randamentul la 20 de ani pentru obligațiunile denumite în euro a fost de circa 6%. În comparație regională, datele din ianuarie 2025 indică faptul că România are unele dintre cele mai ridicate randamente la obligațiunile denumite în euro, cu scadența la 10 ani (+2,7 pp față de Polonia, +1,9 pp față de Ungaria și +2,6 pp față de Bulgaria).

Deficitele bugetare în creștere și randamentele ridicate din ultimii ani sunt reflectate și în dinamica ascendentă a necesarului de finanțare al României (vezi Grafic 8 din Anexa X). În 2024, necesarul brut de finanțare, format din nivelul deficitului bugetar, refinanțări, rambursări de rate de capital și prefinanțări pentru anul următor, a fost de 14,2% din PIB (circa 251 mld. lei³²), în creștere față de 12,7% în 2023 și 10,7% în 2022. Dinamica ascendentă a fost determinată, în principal, de creșterea cu circa 69,9% a finanțării deficitului bugetului general consolidat (152,7 mld. lei în 2024, față de 89,9 mld. lei în 2023). De menționat că, în 2024, în condițiile depășirii semnificative a țintei de deficit stabilite în bugetul inițial, necesarul de finanțare a fost revizuit, pe parcursul anului, de trei ori, de la 181 mld. lei, valoarea planificată inițial, la 217 mld. lei, la 235 mld. lei și apoi la 250 mld. lei. În 2024, serviciul datoriei (refinanțări, rambursări de rate de capital și cheltuieli cu dobânzile) a fost de 7,5% din PIB, în scădere ușoară față de 2023, pe fondul unor rambursări și refinanțări programate în 2024 la un nivel similar cu cele din 2023.

Analiza structurii datoriei indică ponderi echilibrate pentru datoria internă și datoria externă în perioada 2019-2024 (vezi Grafic 9 din Anexa X). Astfel, ponderea datoriei interne, în total datorie, a variat între 53% (2019) și 49% (octombrie 2024), ponderea datoriei externe variind între 46% (2019) și 51% (octombrie 2024)³³. Ponderea importantă a îndatorării externe implică și un grad de dependență față de sentimentul investitorilor străini cu privire la România. Politici fiscale și economice reziliente pot ancora încrederea investitorilor, dar o conduită fiscală și macroeconomică imprudentă poate conduce la vânzarea obligațiunilor suverane ale României, cu efecte negative asupra echilibrelor macroeconomice.

În următorii ani, în vederea inversării trendului de creștere a datoriei publice în PIB, România va trebui să respecte traiectoria de deficit bugetar asumată prin Planul Bugetar-Structural. În acest scenariu, la finalul perioadei de ajustare de 7 ani, datoria publică ar atinge o pondere de 61,5% din PIB și s-ar plasa pe o traiectorie descendentă.

---

³² Conform Rapoartelor privind datoria publică, disponibile pe site-ul MF.

³³ Ponderea finanțării în valută forte se vede în dimensiunea și structura finanțării deficitului de cont curent.

6. Absorbția fondurilor europene. Planul Național de Redresare și Reziliență

Fondurile Structurale și de Coeziune din CFM 2021-2027

Fondurile Structurale și de Coeziune (FSC) aferente CFM 2021-2027 alocate României se ridică la 31 mld. euro. La finele lunii decembrie 2024, potrivit datelor Ministerului Finanțelor, rambursările de la Comisia Europeană din FSC pe ansamblul exercițiului financiar se cifrau la 618 mil. euro³⁴, rezultând un nivel al ratei de absorbție efectivă³⁵ a FSC (exclusiv avansuri) de numai 2%! Această situație trebuie să pună în stare de maximă alertă autoritățile din România; trebuie să fie identificate cauzele care au generat-o și să fie întreprinse acțiuni și măsuri la nivel central și local începând din primele luni ale anului 2025 pentru demararea rapidă a utilizării FSC în cât mai mare măsură și realizarea unui grad cât mai înalt de absorbție a acestor fonduri până la încheierea exercițiului actual, fără a se mai apela la facilitatea N+3. În caz contrar, așa cum atrag atenția oficiali ai guvernului, se profilează riscul dezangajării unei sume de 5,2 mld. euro³⁶, ceea ce ar priva România de o importantă resursă financiară nerambursabilă, afectând potențialul investițional al țării și făcând și mai dificile eforturile de consolidare fiscală.

Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR)

Prin planul *Next Generation EU*, României i-au fost alocate 12,1 mld. euro granturi și 14,9 mld. euro împrumuturi, la care s-au adăugat 1,4 mld. euro granturi din REPowerEU, totalul sumelor alocate prin Mecanismul de Redresare și Reziliență (MRR) ridicându-se la 28,5 mld. euro. În cadrul MRR, România a primit prefinanțări de 4,1 mld. euro, reușind să obțină aprobarea CE doar pentru primele două cereri de plată însumând 5,3 mld. euro. Implementarea măsurilor de reforme și investiții prevăzute în PNRR se confruntă cu dificultăți majore și întâzieri semnificative, în contextul în care toate jaloanele și țintele, inclusiv cererile de plată aferente, trebuie finalizate până în august 2026, orice nerealizare transpunându-se în pierderi sau chiar returnări de fonduri.

Cererea de plată nr. 3, în valoare de 2 mld. euro (exclusiv prefinanțări) transmisă, cu întâziere, abia în decembrie 2023, fusese aprobată doar preliminar de CE în octombrie 2024, însă până în luna ianuarie 2025 nu se primise avizul de plată din partea Comitetului Economic și Financiar. În condițiile în care unele jaloane referitoare la guvernarea companiilor de stat au fost considerate ca neîndeplinite sau parțial îndeplinite, această situație va conduce la suspendarea parțială a plății la un nivel estimat, până la comunicarea deciziei oficiale a CE, de circa 1,1 mld. euro. Excluzând din cele 9,4 mld. euro execuția la 31.12.2024 suma de 1,1 mld.

---

³⁴ https://mfinante.gov.ro/static/10/Mfp/buget/sitebuget/BFN_2024_12_31.pdf

³⁵ Rata de absorbție efectivă reprezintă raportul între rambursările din FSC de la Comisia Europeană și totalul alocațiilor aferente. Avansurile din FSC, chiar dacă utilizate, reprezintă cheltuieli ce urmează a fi (sau nu) validate de CE și nu pot fi luate în considerare la calcularea ratei de absorbție efective.

³⁶ <https://www.startupcafe.ro/fonduri-europene/absorbție-fonduri-europene-termen-mica-arata-bine-cerere-plata-pnrr-ministru-bolos>

euro aferentă cererii de plată nr. 3, nevalidată de CE, precum și diferența estimată la 2,7 mld. euro prefinanțări neutilizate, din raportarea celor 5,8 mld. euro la totalul alocărilor de 28,5 mld. euro rezultă o rată de absorbție efectivă a fondurilor PNRR sub 20%.

Starea critică în care se găsește PNRR este relevantă și de faptul că, în 2024, cu excepția unei prefinanțări de 288 mil. euro aferentă REPowerEU, nu s-a înregistrat nici o plată din partea CE, comparativ cu cele 3,6 mld. euro programate de Ministerul Finanțelor pentru acest an.

În contextul intern și internațional actual, marcat de riscuri economice majore și tensiuni politice și geopolitice, nivelurile scăzute ale ratei de absorbție a fondurilor europene, atât din CFM 2021-2027, cât și din PNRR, afectează corecția macroeconomică și procesul de consolidare fiscală potrivit calendarului prevăzut în Planul Bugetar-Structural Național; afectează realizarea reformelor structurale și implementării programelor de investiții, posibilitatea de contracarare a încetinirii creșterii economice, de atenuare a dezechilibrelor financiare interne și externe, inclusiv valutare, de menținere a ratingului de țară în clasa *investment grade* și, implicit, de susținere a necesităților de finanțare a deficitului bugetar și de refinanțare a datoriei publice la costuri rezonabile.

Trebuie subliniat ca PNRR nu este repetabil, iar CFM următor nu va mai fi atât de generos cu România, având în vedere dificultățile economice mari ale Uniunii și provocările enorme cu care se confruntă. România trebuie să folosească la maximum banii europeni pe care actualul CFM și PNRR i le pun la dispoziție.

Concluzii

- România face parte din cele opt state din UE care se află sub incidența procedurii de deficit excesiv, având cel mai mare dezechilibru bugetar. Este bine că s-a ajuns la un acord cu Comisia Europeană ca ajustarea macroeconomică (a deficitului bugetar) să se întindă pe mai mulți ani, considerând reformele implicate și magnitudinea corecției – de la peste 9% din PIB, dacă se ține cont de impactul deplin al recalculării pensiilor, la sub 3% din PIB. În noiembrie 2024, Consiliul UE a aprobat Planul Bugetar-Structural (PBS) al României.
- Fragmentarea sistemului global continuă (multilateralismul se destramă), protecționismul se intensifică, șocuri succesive (pandemia, criza energetică, schimbări climatice, războiul din Ucraina) au slăbit economia UE. Piețele financiare pot cunoaște „înghețări” (*sudden stops*), acces mai dificil la finanțări pentru economiile cu deficite mari. Acesta este cadrul ce obligă guverne naționale la alegeri dificile în politicile economice, la compromisuri dureroase.
- Draftul de buget pentru anul 2025 pornește de la necesitatea ca tendința de accentuare a deficitului bugetar să fie inversată și, aceasta, nu numai pentru că PBS o dictează; o conduită bugetară responsabilă o cere, ca și necesitatea de a preveni o retrogradare a riscului suveran al României la *investment junk*. Costurile la împrumuturile României sunt cele mai înalte între statele UE.
- Ținta de 7% deficit în 2025 este foarte ambițioasă și cere măsuri atât pe partea de cheltuieli, cât și pe cea de venituri. Este de reamintit că România are cele mai joase venituri fiscale (inclusiv contribuții) din UE, cu excepția Irlandei. Ajustarea din 2025 este numai începutul corecției macroeconomice; măsuri vor trebuie adoptate și în anii următori. Corecția macroeconomică este obligatorie și pentru a diminua deficitul de cont curent, pentru a reduce presiunea pe moneda națională.
- Resursele europene au menirea de a atenua impactul inevitabilei contracții a absorbției interne. Este de salutat intenția de a se aloca pentru investiții cât mai multe resurse, din bani europeni și fonduri proprii – 7,8% din PIB în 2025. Aceste investiții trebuie să dezvolte infrastructura țării, să ajute tranziția energetică, să favorizeze dezvoltarea producției de *tradables* (bunuri și servicii exportabile și care pot înlocui importuri).
- Coroborarea informațiilor și datelor economice recente cu dinamica variabilelor macroeconomice relevante proiectate de CNSP (PIB real, deflator PIB, inflație, coordonate ale pieței muncii) conduce la concluzia unei traiectorii plauzibile a acestor agregate pentru anul 2025 și pentru anii următori.
- Execuția bugetară a anului 2024 indică un deficit *cash* de 8,65% din PIB, depășind cu mult ținta stabilită în bugetul inițial (5% din PIB), respectiv la rectificarea din

septembrie 2024 (6,94% din PIB). Grav este că mare parte din cheltuielile suplimentare sunt de natură permanentă, ceea ce îngreunează corecția macroeconomică.

- Construcția bugetară pentru anul 2025 are în vedere o țintă de deficit de 7% din PIB, potrivit metodologiei *cash*, reprezentând o diminuare cu 1,6 pp din PIB, față de deficitul bugetar consemnat în anul 2024. Este de notat că efortul de ajustare a deficitului este mai mare, deoarece în 2025 se simte impactul deplin al recalculării pensiilor. Această diminuare are loc în planificarea bugetară prin majorarea veniturilor bugetare totale cu circa 2,3 pp din PIB, în timp ce pentru cheltuielile bugetare totale este planificată o creștere cu 0,7 pp din PIB.
- Această creștere semnificativă de venituri ca pondere în PIB se datorează în bună măsură creșterii prognozate a absorbției de fonduri europene. Eliminând impactul agregatelor de fonduri europene, celelalte categorii de venituri sunt planificate să se majoreze cu aproape 0,2 pp din PIB, iar restul categoriilor de cheltuieli este diminuat în planificare cu 1,5 pp din PIB.
- Măsurile de corecție bugetară adoptate reușesc să stopeze tendința de adâncire a deficitului și să-l îndrepte către o diminuare considerabilă.
- CF nu poate lua în considerare veniturile ipotetice având drept sursă îmbunătățirea colectării de către ANAF. În consecință, în evaluarea sa privind bugetul public pentru anul 2025, CF vede venituri inferioare cu circa 9,7 mld. lei, reprezentând circa 0,5% din PIB, față de țintele asumate în proiectul de buget.
- Pe partea de cheltuieli bugetare, CF identifică un necesar suplimentar de alocări la nivelul cheltuielilor cu bunuri și servicii și cu dobânzile în cuantum de cel puțin 4,5 mld. lei, reprezentând circa 0,2% din PIB. Totodată, există riscuri suplimentare cu privire la încadrarea în nivelurile proiectate pentru cheltuielile de personal și cele de asistență socială.
- Considerând cele expuse anterior, pe baza unei abordări prudente a prognozării veniturilor și cheltuielilor, CF apreciază construcția bugetară pentru anul 2025 compatibilă cu un deficit *cash* situat în jurul valorii de 7,7% din PIB.
- O colectare mai bună în fapt a veniturilor fiscale, o ajustare adițională a cheltuielilor de capital, utilizarea oricăror economii ce rezultă în execuția bugetară și prioritizarea proiectelor pot face ca nivelul deficitului bugetar în execuție să se îndrepte către ținta de 7% din PIB, astfel încât să se asigure respectarea traiectoriei de ajustare a deficitului bugetar asumată de România în cadrul Planului Bugetar-Structural agreat cu CE.
- Analiza cadrului fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028 arată că acesta este construit pe ipoteza unui control strict al cheltuielilor bugetare, care ar conduce la diminuarea ponderii acestora în PIB, fără a se avea în vedere un progres vizibil la nivelul veniturilor fiscale (inclusiv contribuții de asigurări). Suplimentar, ponderea investițiilor publice în PIB este preconizată a se diminua cu 2,5 pp.

- În consecință, CF reiterează că menținerea traiectoriei de reducere a deficitului bugetar, asumată prin PBS, necesită o creștere semnificativă a veniturilor fiscale, care sunt la un nivel foarte jos în raport cu nevoile de investiții ale României și comparativ cu celelalte state din UE. O reformă profundă a ANAF, care să conducă la creșterea permanentă a veniturilor din această sursă, este stringentă.
- CF consideră că, în lipsa unor politici fiscale care să sprijine traiectoria de consolidare fiscal-bugetară și pe partea de venituri, nu este credibilă o ajustare a deficitului bugetar pe termen mediu doar pe latura cheltuielilor, balanța riscurilor fiind înclinată în direcția înregistrării unor deficite mai ridicate decât cele preconizate de cadrul fiscal-bugetar pentru perioada 2026-2028. Această observație este cu atât mai relevantă, având în vedere evoluția mediului internațional și provocările mari cu care se confruntă politicile economice.
- Planul Bugetar-Structural trebuie să considere consecințele unei inevitabile diminuări a aportului fondurilor europene la procesul investițional și susținerea programelor de dezvoltare a economiei noastre. O scădere puternică a fondurilor europene (se încheie PNRR, se va aloca mai puțin din CFM) va afecta dinamica PIB potențial și, probabil, rata de creștere economică, dacă nu va crește contribuția resurselor interne ca factor compensator. Parțial, se poate compensa această diminuare anticipată cu o creștere a eficienței, calității investițiilor publice.
- În general, este de prezumat că implementarea planurilor bugetar-structurale ale statelor membre din UE va fi influențată în mod semnificativ de evoluția puternic nefavorabilă a mediului internațional.
- Trebuie subliniat ca PNRR nu este repetabil, iar CFM următor nu va mai fi atât de generos cu România, având în vedere dificultățile economice mari ale Uniunii și provocările enorme cu care se confruntă. România trebuie să folosească la maximum banii europeni pe care actualul CFM și PNRR i le pun la dispoziție.

Opiniile și recomandările formulate mai sus de CF au fost aprobate de Președintele Consiliului Fiscal, conform prevederilor art. 56, alin (2), lit. d) din Legea nr. 69/2010 republicată, în urma însușirii acestora de membrii Consiliului, prin vot, în ședința din data de 3 februarie 2025.

3 februarie 2025

Președintele Consiliului Fiscal

Acad. Daniel DĂIANU

Anexe

Anexa I	Estimări MF 2024 (mil. lei)	Buget inițial 2025 (mil. lei)	Buget inițial 2025 - Estimări MF 2024 (mil. lei)	Buget inițial 2025 - Estimări MF 2024 (%)	Estimări MF 2024 (% din PIB)	Buget inițial 2025 (% din PIB)	Buget inițial 2025 - Estimări MF 2024 (% din PIB)
	1	2	3=2-1	4=3/1	5	6	7=6-5
VENITURI TOTALE	574.598,8	667.523,1	92.924,4	16,2%	32,6%	34,9%	2,34%
Venituri curente	530.281,4	578.311,2	48.029,8	9,1%	30,1%	30,2%	0,18%
Venituri fiscale	291.708,1	319.654,4	27.946,3	9,6%	16,5%	16,7%	0,18%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	90.776,7	102.659,1	11.882,4	13,1%	5,1%	5,4%	0,22%
Impozitul pe profit	35.979,1	41.274,6	5.295,5	14,7%	2,0%	2,2%	0,12%
Impozitul pe salarii și venit	49.044,8	56.552,3	7.507,5	15,3%	2,8%	3,0%	0,18%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	5.752,8	4.832,2	-920,7	-16,0%	0,3%	0,3%	-0,07%
Impozite și taxe pe proprietate	8.286,6	10.015,4	1.728,8	20,9%	0,5%	0,5%	0,05%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	189.060,3	203.102,4	14.042,1	7,4%	10,7%	10,6%	-0,10%
TVA	120.946,1	136.089,2	15.143,2	12,5%	6,9%	7,1%	0,26%
Accize	46.328,1	48.589,3	2.261,2	4,9%	2,6%	2,5%	-0,09%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	13.413,7	8.852,3	-4.561,4	-34,0%	0,8%	0,5%	-0,30%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	8.372,4	9.571,6	1.199,2	14,3%	0,5%	0,5%	0,03%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	1.926,8	2.088,5	161,7	8,4%	0,1%	0,1%	0,00%
Alte impozite și taxe fiscale	1.657,7	1.789,0	131,3	7,9%	0,1%	0,1%	0,00%
Contribuții de asigurări	189.510,1	205.918,5	16.408,5	8,7%	10,7%	10,8%	0,03%
Venituri nefiscale	49.063,3	52.738,3	3.675,0	7,5%	2,8%	2,8%	-0,02%
Venituri suplimentare incasate din digitalizare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Venituri din capital	1.401,8	1.499,1	97,3	6,9%	0,1%	0,1%	0,00%
Donații	12,7	4,6	-8,0	-63,3%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume de la UE în contul plăților efectuate 2021-2027	23.216,5	51.800,9	28.584,4	123,1%	1,3%	2,7%	1,39%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat / in curs de distribuire	294,0	0,0	-294,0	0,0%	0,0%	0,0%	-0,02%
Alte sume primite de la UE pentru programele operationale finantate in cadrul obiectivului convergenta	686,8	0,0	-686,8	0,0%	0,0%	0,0%	-0,04%

Sume primite de la UE/alti donatori in contul platilor efectuate si prefinantari aferente cadrului financiar 2014-2020	10.257,6	8.628,3	-1.629,4	-15,9%	0,6%	0,5%	-0,13%
Sume aferente asistentei financiare nerambursabile alocate pentru PNRR	8.448,0	27.279,0	18.831,0	222,9%	0,5%	1,4%	0,95%
CHELTUIELI TOTALE	727.316,2	802.170,1	74.854,0	10,3%	41,2%	41,9%	0,72%
Cheltuieli curente	665.123,3	740.466,9	75.343,6	11,3%	37,7%	38,7%	1,02%
Cheltuieli de personal	164.595,4	169.535,7	4.940,3	3,0%	9,3%	8,9%	-0,46%
Bunuri și servicii	93.658,8	94.679,7	1.020,9	1,1%	5,3%	5,0%	-0,36%
Dobânzi	36.278,3	41.860,9	5.582,6	15,4%	2,1%	2,2%	0,13%
Subvenții	17.096,0	13.930,7	-3.165,3	-18,5%	1,0%	0,7%	-0,24%
Transferuri - Total	352.111,2	415.907,6	63.796,4	18,1%	20,0%	21,7%	1,79%
Transferuri între unități ale administrației publice	3.175,2	4.722,7	1.547,5	48,7%	0,2%	0,2%	0,07%
Alte transferuri	35.197,6	33.338,9	-1.858,6	-5,3%	2,0%	1,7%	-0,25%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2021-2027	29.281,4	60.508,6	31.227,2	106,6%	1,7%	3,2%	1,50%
Asistență socială	223.932,3	242.262,0	18.329,7	8,2%	12,7%	12,7%	-0,02%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	17.460,8	12.175,2	-5.285,6	-30,3%	1,0%	0,6%	-0,35%
Alte cheltuieli	19.558,4	16.235,3	-3.323,1	-17,0%	1,1%	0,8%	-0,26%
Proiecte cu finanțare din sumele reprezentand asistenta financiara nerambursabile aferenta PNRR	10.690,7	32.199,5	21.508,8	201,2%	0,6%	1,7%	1,08%
Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de imprumut a PNRR	12.814,8	14.465,3	1.650,5	12,9%	0,7%	0,8%	0,03%
Fonduri de rezervă	0,0	2.362,0	2.362,0		0,0%	0,1%	0,12%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	1.383,6	2.190,2	806,6	58,3%	0,1%	0,1%	0,04%
Cheltuieli de capital	65.194,0	61.703,3	-3.490,8	-5,4%	3,7%	3,2%	-0,47%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	-3.001,2	0,0	3.001,2	0,0%	-0,2%	0,0%	0,17%
EXCEDENT(+)/DEFICIT(-)	-152.717,4	-134.647,0	18.070,4	-11,8%	-8,7%	-7,0%	1,61%

Sursa: MF

Anexa II	Proiecție SFB 2025 (mil. lei)	Proiecție SFB 2026 (mil. lei)	Proiecție SFB 2026 -Proiecție SFB 2025 (mil. lei)	Proiecție SFB 2026 - Proiecție SFB 2025 (%)	Proiecție SFB 2025 (% din PIB)	Proiecție SFB 2026 (% din PIB)	Proiecție SFB 2026 - Proiecție SFB 2025 (% din PIB)
	1	2	3=2-1	4=3/1	5	6	7=6-5
VENITURI TOTALE	667.523,1	682.367,9	14.844,8	2,2%	34,9%	33,0%	-1,89%
Venituri curente	578.311,2	621.279,8	42.968,6	7,4%	30,2%	30,1%	-0,18%
Venituri fiscale	319.654,4	344.909,3	25.254,8	7,9%	16,7%	16,7%	-0,03%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	102.659,1	111.311,5	8.652,4	8,4%	5,4%	5,4%	0,02%
Impozitul pe profit	41.274,6	46.351,6	5.077,0	12,3%	2,2%	2,2%	0,08%
Impozitul pe salarii și venit	56.552,3	60.864,4	4.312,0	7,6%	3,0%	2,9%	-0,01%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	4.832,2	4.095,6	-736,6	-15,2%	0,3%	0,2%	-0,05%
Impozite și taxe pe proprietate	10.015,4	10.771,5	756,1	7,5%	0,5%	0,5%	0,00%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	203.102,4	218.635,3	15.533,0	7,6%	10,6%	10,6%	-0,04%
TVA	136.089,2	148.182,5	12.093,3	8,9%	7,1%	7,2%	0,05%
Accize	48.589,3	52.515,8	3.926,5	8,1%	2,5%	2,5%	0,00%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	8.852,3	7.967,9	-884,3	-10,0%	0,5%	0,4%	-0,08%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	9.571,6	9.969,1	397,6	4,2%	0,5%	0,5%	-0,02%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	2.088,5	2.257,3	168,8	8,1%	0,1%	0,1%	0,00%
Alte impozite și taxe fiscale	1.789,0	1.933,6	144,6	8,1%	0,1%	0,1%	0,00%
Contribuții de asigurări	205.918,5	222.445,5	16.526,9	8,0%	10,8%	10,8%	-0,01%
Venituri nefiscale	52.738,3	53.925,1	1.186,8	2,3%	2,8%	2,6%	-0,15%
Venituri suplimentare încasate din digitalizare	0,0	0,0	0,0		0,0%	0,0%	0,00%
Venituri din capital	1.499,1	1.602,4	103,3	6,9%	0,1%	0,1%	0,00%
Donații	4,6	2,9	-1,8	-37,9%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume de la UE în contul plăților efectuate 2021-2027	51.800,9	42.310,7	-9.490,1	-18,3%	2,7%	2,0%	-0,66%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat / in curs de distribuire	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Alte sume primite de la UE pentru programele operationale finantate in cadrul obiectivului convergenta	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%

Sume primite de la UE/alti donatori in contul platilor efectuate si prefinantari aferente cadrului financiar 2014-2020	8.628,3	2,0	-8.626,3	-100,0%	0,5%	0,0%	-0,45%
Sume aferente asistentei financiare nerambursabile alocate pentru PNRR	27.279,0	17.170,1	-10.108,9	-37,1%	1,4%	0,8%	-0,60%
CHELTUIELI TOTALE	802.170,1	815.489,1	13.318,9	1,7%	41,9%	39,5%	-2,49%
Cheltuieli curente	740.466,9	749.855,2	9.388,4	1,3%	38,7%	36,3%	-2,44%
Cheltuieli de personal	169.535,7	178.805,3	9.269,6	5,5%	8,9%	8,7%	-0,21%
Bunuri și servicii	94.679,7	99.805,6	5.125,9	5,4%	5,0%	4,8%	-0,12%
Dobânzi	41.860,9	48.456,1	6.595,2	15,8%	2,2%	2,3%	0,16%
Subvenții	13.930,7	12.594,0	-1.336,7	-9,6%	0,7%	0,6%	-0,12%
Transferuri - Total	415.907,6	407.950,9	-7.956,7	-1,9%	21,7%	19,7%	-2,01%
Transferuri între unități ale administrației publice	4.722,7	4.647,6	-75,1	-1,6%	0,2%	0,2%	-0,02%
Alte transferuri	33.338,9	35.766,9	2.428,0	7,3%	1,7%	1,7%	-0,01%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2021-2027	60.508,6	55.516,9	-4.991,7	-8,2%	3,2%	2,7%	-0,48%
Asistență socială	242.262,0	256.267,5	14.005,4	5,8%	12,7%	12,4%	-0,27%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	12.175,2	439,2	-11.736,0	-96,4%	0,6%	0,0%	-0,62%
Alte cheltuieli	16.235,3	17.502,6	1.267,3	7,8%	0,8%	0,8%	0,00%
Proiecte cu finanțare din sumele reprezentand asistenta financiara nerambursabile aferenta PNRR	32.199,5	22.176,0	-10.023,5	-31,1%	1,7%	1,1%	-0,61%
Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de imprumut a PNRR	14.465,3	15.634,1	1.168,8	8,1%	0,8%	0,8%	0,00%
Fonduri de rezervă	2.362,0	1.000,0	-1.362,0	-57,7%	0,1%	0,0%	-0,08%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	2.190,2	1.243,3	-946,9	-43,2%	0,1%	0,1%	-0,05%
Cheltuieli de capital	61.703,3	65.633,8	3.930,6	6,4%	3,2%	3,2%	-0,05%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	-134.647,0	-133.121,2	1.525,8	-1,1%	-7,0%	-6,4%	0,60%

Sursa: MF

Anexa III	Proiecție SFB 2026 (mil. lei)	Proiecție SFB 2027 (mil. lei)	Proiecție SFB 2027 -Proiecție SFB 2026 (mil. lei)	Proiecție SFB 2027 - Proiecție SFB 2026 (%)	Proiecție SFB 2026 (% din PIB)	Proiecție SFB 2027 (% din PIB)	Proiecție SFB 2027 - Proiecție SFB 2026 (% din PIB)
	1	2	3=2-1	4=3/1	5	6	7=6-5
VENITURI TOTALE	682.367,9	705.162,8	22.795,0	3,3%	33,0%	31,8%	-1,23%
Venituri curente	621.279,8	664.566,2	43.286,4	7,0%	30,1%	30,0%	-0,10%
Venituri fiscale	344.909,3	368.585,3	23.676,0	6,9%	16,7%	16,6%	-0,07%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	111.311,5	118.826,9	7.515,4	6,8%	5,4%	5,4%	-0,03%
Impozitul pe profit	46.351,6	49.761,2	3.409,6	7,4%	2,2%	2,2%	0,00%
Impozitul pe salarii și venit	60.864,4	64.869,1	4.004,7	6,6%	2,9%	2,9%	-0,02%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	4.095,6	4.196,7	101,1	2,5%	0,2%	0,2%	-0,01%
Impozite și taxe pe proprietate	10.771,5	11.509,5	737,9	6,9%	0,5%	0,5%	0,00%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	218.635,3	233.751,0	15.115,7	6,9%	10,6%	10,5%	-0,04%
TVA	148.182,5	158.670,0	10.487,5	7,1%	7,2%	7,2%	-0,02%
Accize	52.515,8	56.362,3	3.846,6	7,3%	2,5%	2,5%	0,00%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	7.967,9	8.037,1	69,2	0,9%	0,4%	0,4%	-0,02%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	9.969,1	10.681,6	712,4	7,1%	0,5%	0,5%	0,00%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	2.257,3	2.422,6	165,3	7,3%	0,1%	0,1%	0,00%
Alte impozite și taxe fiscale	1.933,6	2.075,2	141,7	7,3%	0,1%	0,1%	0,00%
Contribuții de asigurări	222.445,5	239.222,0	16.776,6	7,5%	10,8%	10,8%	0,02%
Venituri nefiscale	53.925,1	56.758,9	2.833,8	5,3%	2,6%	2,6%	-0,05%
Venituri suplimentare încasate din digitalizare	0,0	0,0	0,0		0,0%	0,0%	0,00%
Venituri din capital	1.602,4	1.702,7	100,3	6,3%	0,1%	0,1%	0,00%
Donații	2,9	2,9	0,0	0,5%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume de la UE în contul plăților efectuate 2021-2027	42.310,7	38.847,2	-3.463,5	-8,2%	2,0%	1,8%	-0,30%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat / in curs de distribuire	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Alte sume primite de la UE pentru programele operationale finantate in cadrul obiectivului convergenta	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%

Sume primite de la UE/alti donatori in contul platilor efectuate si prefinantari aferente cadrului financiar 2014-2020	2,0	0,0	-2,0	-100,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume aferente asistentei financiare nerambursabile alocate pentru PNRR	17.170,1	43,8	-17.126,3	-99,7%	0,8%	0,0%	-0,83%
CHELTUIELI TOTALE	815.489,1	832.510,5	17.021,4	2,1%	39,5%	37,5%	-1,93%
Cheltuieli curente	749.855,2	750.141,5	286,3	0,0%	36,3%	33,8%	-2,46%
Cheltuieli de personal	178.805,3	189.422,3	10.617,0	5,9%	8,7%	8,5%	-0,11%
Bunuri și servicii	99.805,6	102.727,5	2.921,9	2,9%	4,8%	4,6%	-0,20%
Dobânzi	48.456,1	61.435,2	12.979,1	26,8%	2,3%	2,8%	0,42%
Subvenții	12.594,0	11.894,4	-699,6	-5,6%	0,6%	0,5%	-0,07%
Transferuri - Total	407.950,9	382.399,6	-25.551,3	-6,3%	19,7%	17,2%	-2,50%
Transferuri între unități ale administrației publice	4.647,6	4.728,5	80,9	1,7%	0,2%	0,2%	-0,01%
Alte transferuri	35.766,9	35.167,6	-599,3	-1,7%	1,7%	1,6%	-0,15%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2021-2027	55.516,9	52.317,4	-3.199,6	-5,8%	2,7%	2,4%	-0,33%
Asistență socială	256.267,5	266.271,3	10.003,8	3,9%	12,4%	12,0%	-0,40%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	439,2	493,4	54,2	12,3%	0,0%	0,0%	0,00%
Alte cheltuieli	17.502,6	16.937,6	-565,0	-3,2%	0,8%	0,8%	-0,08%
Proiecte cu finanțare din sumele reprezentand asistenta financiara nerambursabile aferenta PNRR	22.176,0	54,0	-22.122,0	-99,8%	1,1%	0,0%	-1,07%
Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de imprumut a PNRR	15.634,1	6.429,8	-9.204,3	-58,9%	0,8%	0,3%	-0,47%
Fonduri de rezervă	1.000,0	1.000,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	1.243,3	1.262,5	19,2	1,5%	0,1%	0,1%	0,00%
Cheltuieli de capital	65.633,8	82.369,0	16.735,1	25,5%	3,2%	3,7%	0,54%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
EXCEDENT(+) / DEFICIT(-)	-133.121,2	-127.347,7	5.773,5	-4,3%	-6,4%	-5,7%	0,70%

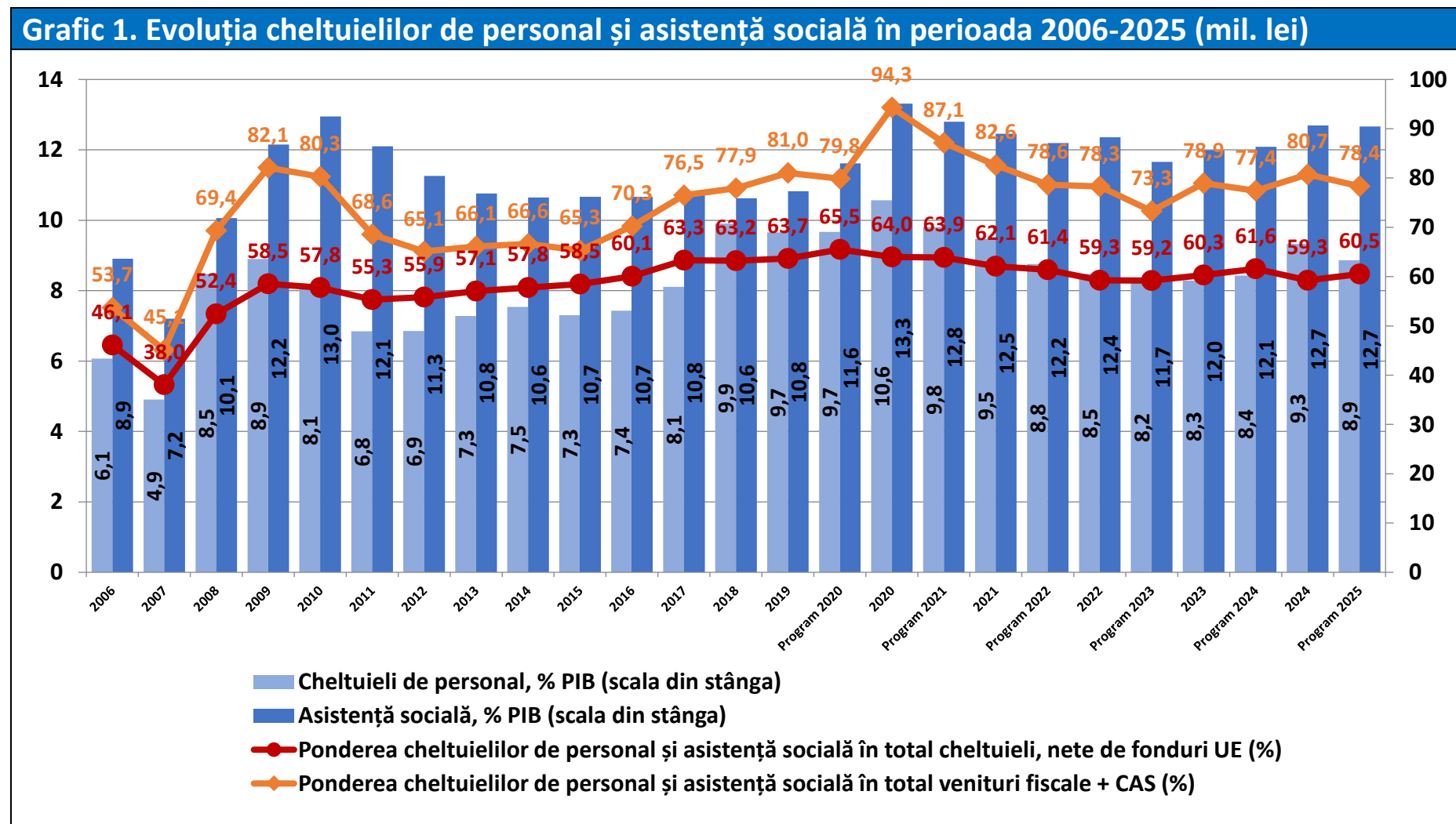
Sursa: MF

Anexa IV	Proiecție SFB 2027 (mil. lei)	Proiecție SFB 2028 (mil. lei)	Proiecție SFB 2028 -Proiecție SFB 2027 (mil. lei)	Proiecție SFB 2028 - Proiecție SFB 2027 (%)	Proiecție SFB 2027 (% din PIB)	Proiecție SFB 2028 (% din PIB)	Proiecție SFB 2028 - Proiecție SFB 2027 (% din PIB)
	1	2	3=2-1	4=3/1	5	6	7=6-5
VENITURI TOTALE	705.162,8	746.744,6	41.581,8	5,9%	31,8%	31,5%	-0,32%
Venituri curente	664.566,2	709.044,6	44.478,4	6,7%	30,0%	29,9%	-0,07%
Venituri fiscale	368.585,3	393.145,1	24.559,8	6,7%	16,6%	16,6%	-0,05%
Impozitul pe profit, salarii, venit și câștiguri din capital	118.826,9	126.384,9	7.558,0	6,4%	5,4%	5,3%	-0,03%
Impozitul pe profit	49.761,2	53.177,3	3.416,2	6,9%	2,2%	2,2%	0,00%
Impozitul pe salarii și venit	64.869,1	68.915,1	4.046,1	6,2%	2,9%	2,9%	-0,02%
Alte impozite pe venit, profit și câștiguri din capital	4.196,7	4.292,5	95,8	2,3%	0,2%	0,2%	-0,01%
Impozite și taxe pe proprietate	11.509,5	12.260,4	751,0	6,5%	0,5%	0,5%	0,00%
Impozite și taxe pe bunuri și servicii	233.751,0	249.688,7	15.937,7	6,8%	10,5%	10,5%	-0,01%
TVA	158.670,0	169.370,1	10.700,1	6,7%	7,2%	7,1%	-0,01%
Accize	56.362,3	60.286,9	3.924,5	7,0%	2,5%	2,5%	0,00%
Alte impozite și taxe pe bunuri și servicii	8.037,1	8.266,3	229,2	2,9%	0,4%	0,3%	-0,01%
Taxa pe utilizarea bunurilor, autorizarea utilizării bunurilor sau pe desfășurarea de activități	10.681,6	11.765,4	1.083,9	10,1%	0,5%	0,5%	0,01%
Impozitul pe comerțul exterior (taxe vamale)	2.422,6	2.591,3	168,7	7,0%	0,1%	0,1%	0,00%
Alte impozite și taxe fiscale	2.075,2	2.219,7	144,4	7,0%	0,1%	0,1%	0,00%
Contribuții de asigurări	239.222,0	256.225,8	17.003,8	7,1%	10,8%	10,8%	0,01%
Venituri nefiscale	56.758,9	59.673,7	2.914,9	5,1%	2,6%	2,5%	-0,04%
Venituri suplimentare încasate din digitalizare	0,0	0,0	0,0		0,0%	0,0%	0,00%
Venituri din capital	1.702,7	1.804,2	101,5	6,0%	0,1%	0,1%	0,00%
Donații	2,9	2,9	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume de la UE în contul plăților efectuate 2021-2027	38.847,2	35.891,8	-2.955,4	-7,6%	1,8%	1,5%	-0,24%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Sume încasate în contul unic, la bugetul de stat / in curs de distribuire	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Alte sume primite de la UE pentru programele operationale finantate in cadrul obiectivului convergenta	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%

Sume primite de la UE/alti donatori in contul platilor efectuate si prefinantari aferente cadrului financiar 2014-2020	0,0	0,0	0,0		0,0%	0,0%	0,00%
Sume aferente asistentei financiare nerambursabile alocate pentru PNRR	43,8	1,0	-42,8	-97,7%	0,0%	0,0%	0,00%
CHELTUIELI TOTALE	832.510,5	866.343,8	33.833,3	4,1%	37,5%	36,5%	-1,02%
Cheltuieli curente	750.141,5	780.943,6	30.802,2	4,1%	33,8%	32,9%	-0,90%
Cheltuieli de personal	189.422,3	201.594,0	12.171,7	6,4%	8,5%	8,5%	-0,04%
Bunuri și servicii	102.727,5	106.717,3	3.989,8	3,9%	4,6%	4,5%	-0,13%
Dobânzi	61.435,2	70.013,7	8.578,5	14,0%	2,8%	3,0%	0,18%
Subvenții	11.894,4	12.200,6	306,2	2,6%	0,5%	0,5%	-0,02%
Transferuri - Total	382.399,6	388.090,5	5.690,9	1,5%	17,2%	16,4%	-0,88%
Transferuri între unități ale administrației publice	4.728,5	4.791,7	63,3	1,3%	0,2%	0,2%	-0,01%
Alte transferuri	35.167,6	35.058,0	-109,5	-0,3%	1,6%	1,5%	-0,11%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2021-2027	52.317,4	48.738,2	-3.579,1	-6,8%	2,4%	2,1%	-0,30%
Asistență socială	266.271,3	279.719,8	13.448,5	5,1%	12,0%	11,8%	-0,21%
Proiecte cu finanțare din fonduri externe nerambursabile postaderare 2014-2020	493,4	1.095,3	601,9	122,0%	0,0%	0,0%	0,02%
Alte cheltuieli	16.937,6	15.374,4	-1.563,2	-9,2%	0,8%	0,6%	-0,12%
Proiecte cu finanțare din sumele reprezentand asistenta financiara nerambursabile aferenta PNRR	54,0	1,3	-52,8	-97,7%	0,0%	0,0%	0,00%
Proiecte cu finanțare din sumele aferente componentei de imprumut a PNRR	6.429,8	3.311,7	-3.118,1	-48,5%	0,3%	0,1%	-0,15%
Fonduri de rezervă	1.000,0	1.000,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Cheltuieli aferente programelor cu finanțare rambursabilă	1.262,5	1.327,6	65,0	5,2%	0,1%	0,1%	0,00%
Cheltuieli de capital	82.369,0	85.400,2	3.031,2	3,7%	3,7%	3,6%	-0,11%
Operațiuni financiare	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
Plăți efectuate în anii precedenți și recuperate în anul curent	0,0	0,0	0,0	0,0%	0,0%	0,0%	0,00%
EXCEDENT(+)/DEFICIT(-)	-127.347,7	-119.599,2	7.748,5	-6,1%	-5,7%	-5,0%	0,70%

Sursa: MF

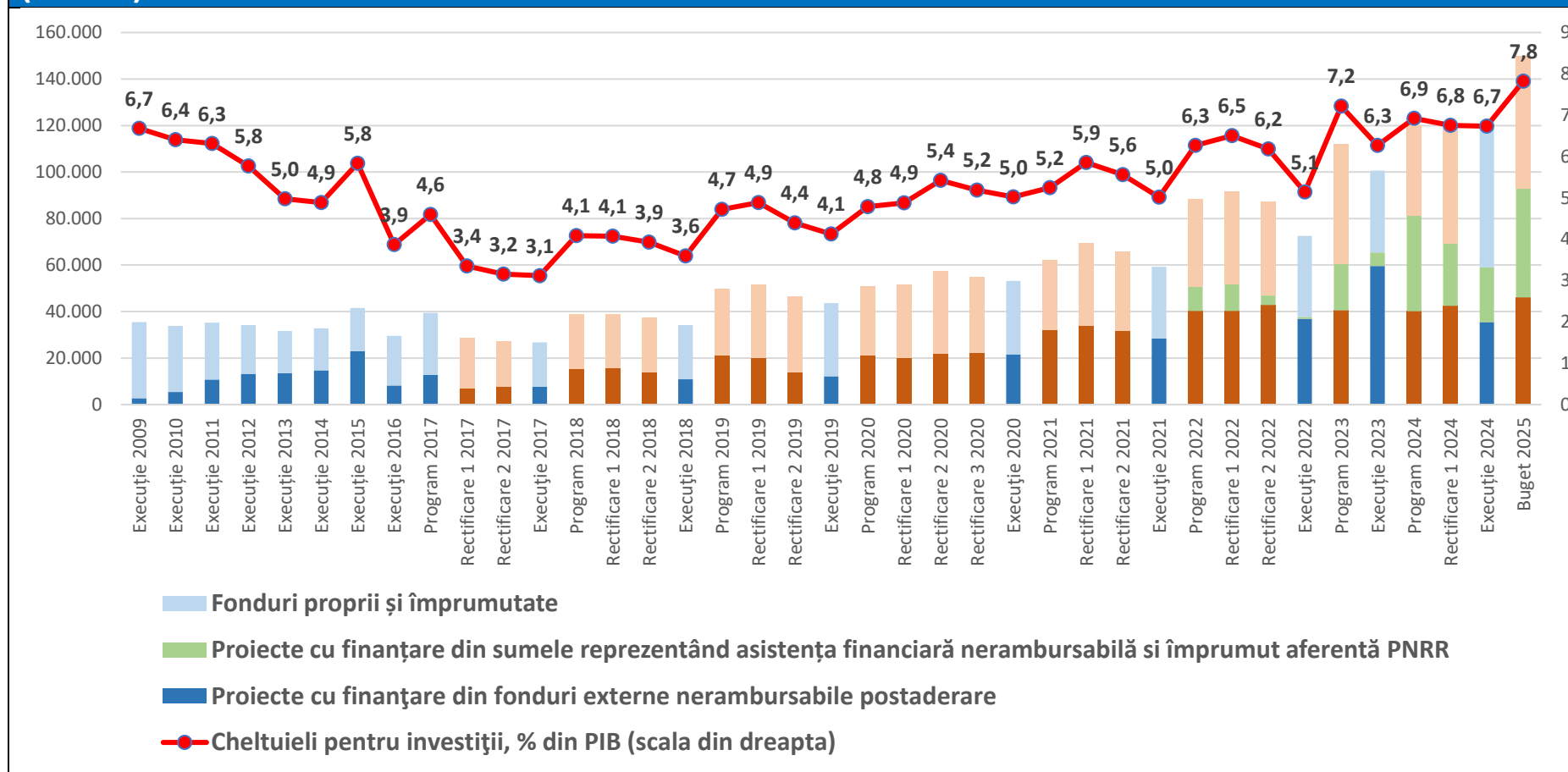
Anexa V

Sursa: MF, calcule CF

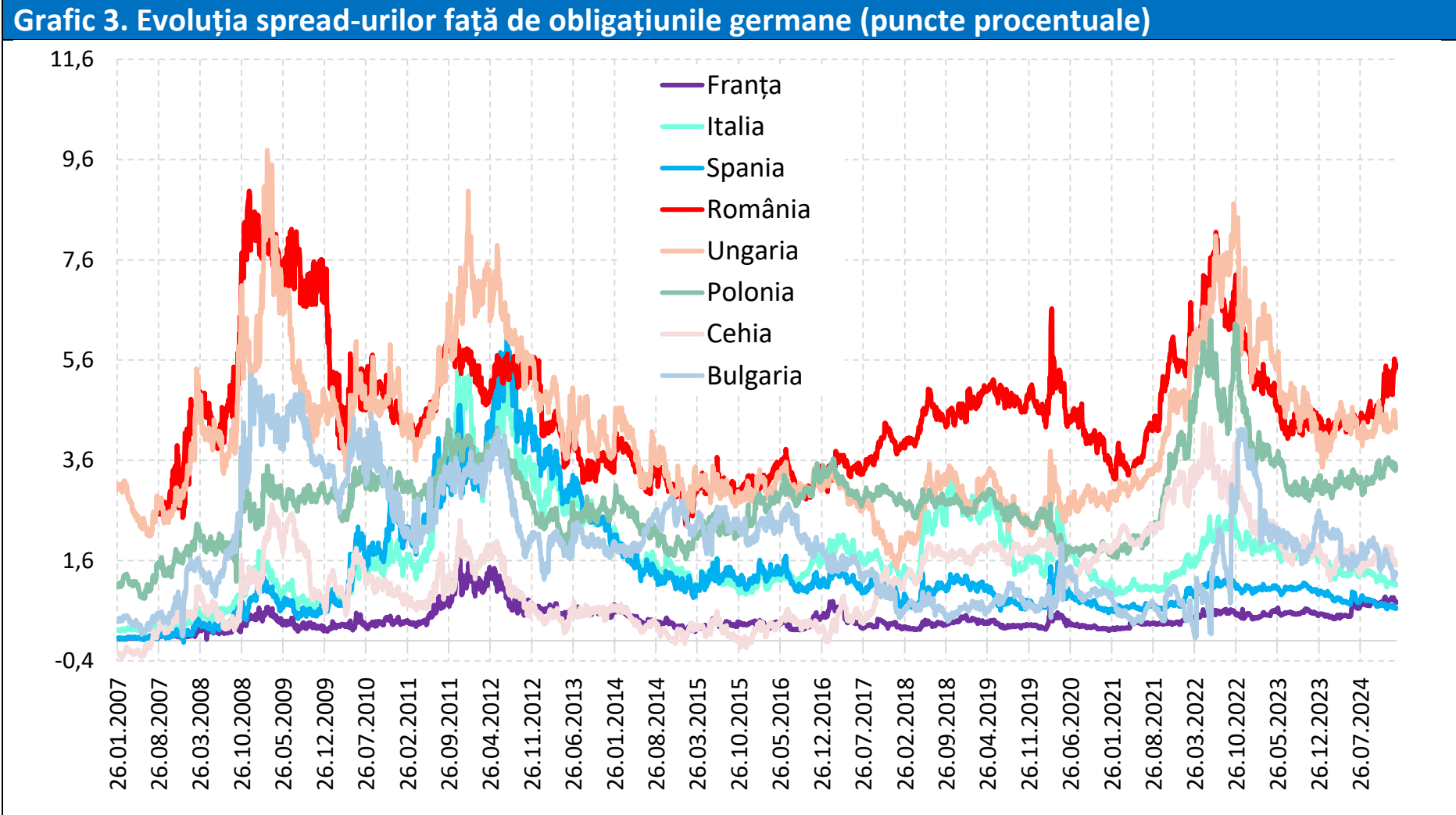
Anexa VI

Grafic 2. Evoluția cheltuielilor de investiții publice în perioada 2009-2025 – nivel planificat vs. realizări (mil. lei)

Sursa: MF, calcule CF

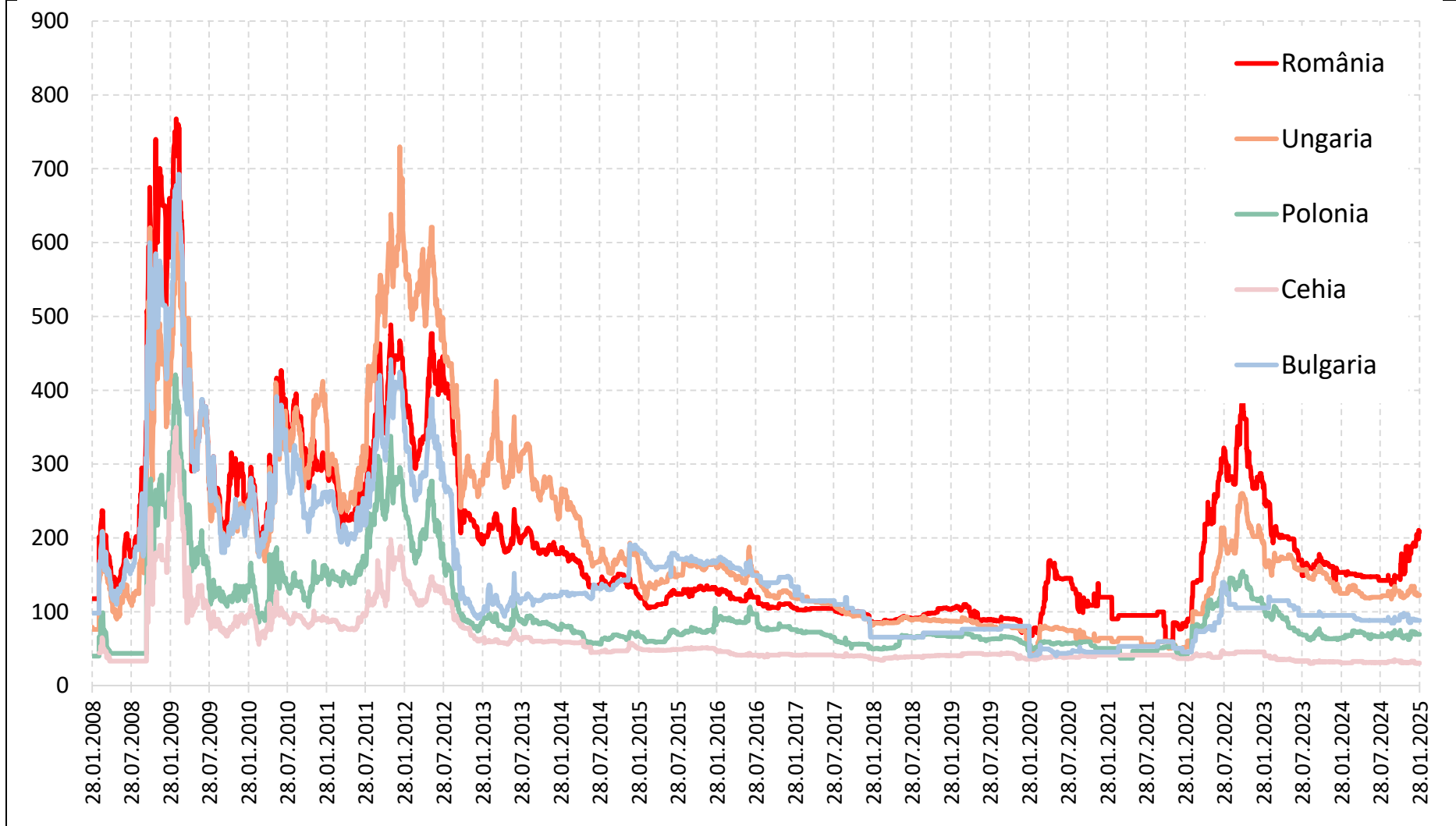
Anexa VII

Sursa: Refinitiv Datastream

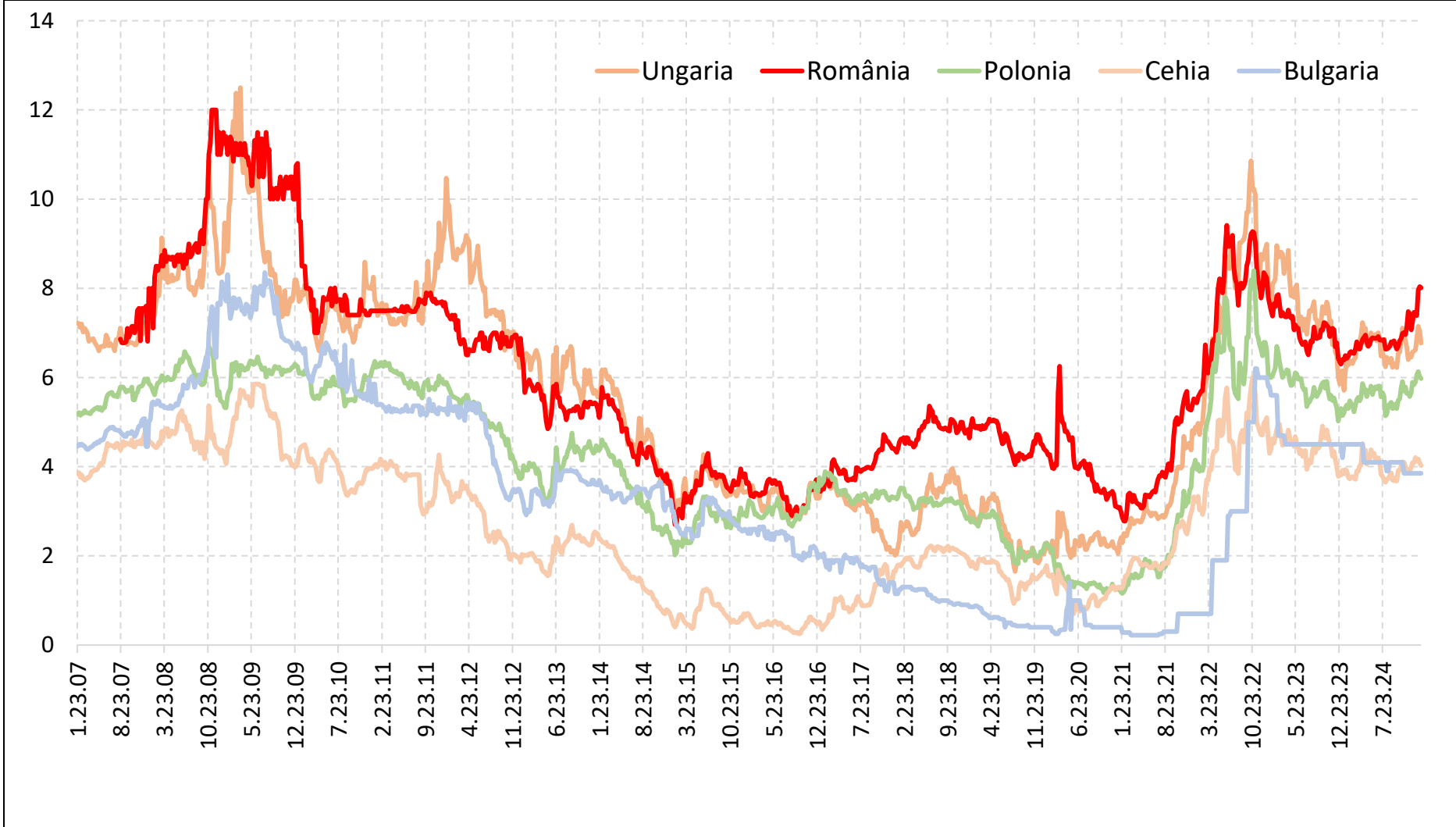

Grafic 4. Evoluția CDS-urilor la obligațiunile de stat, de 5 ani (puncte de bază)

Sursa: Refinitiv Datastream

Grafic 5. Evoluția randamentelor la obligațiunile de stat, de 10 ani (procente)

Sursa: Refinitiv Datastream

Anexa VIII

Tabelul 1. Evoluția soldului bugetar în statele aflate în procedura de deficit excesiv și statele *peers* ale României în perioada 2019-2024 (% PIB)

Țara/Anul	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belgia	-2	-9	-5,4	-3,6	-4,2	-4,6
Bulgaria	2,2	-3,8	-3,9	-2,9	-2	-2,6
Cehia	0,3	-5,6	-5	-3,1	-3,8	-2,5
Franța	-2,4	-8,9	-6,6	-4,7	-5,5	-6,2
Italia	-1,5	-9,4	-8,9	-8,1	-7,2	-3,8
Ungaria	-2	-7,5	-7,1	-6,2	-6,7	-5,4
Malta	0,7	-8,7	-7	-5,2	-4,5	-4
Polonia	-0,7	-6,9	-1,7	-3,4	-5,3	-5,8
România	-4,3	-9,2	-7,1	-6,4	-6,5	-8
Slovacia	-1,2	-5,3	-5,1	-1,7	-5,2	-5,8

Sursa: AMECO

Notă: Bulgaria și Cehia nu fac obiectul procedurii de deficit excesiv (PDE)

Tabelul 2. Evoluția soldului de cont curent în statele aflate în procedura de deficit excesiv și statele *peers* ale României în perioada 2019-2024 (% PIB)

Țara/Anul	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belgia	0,1	0,9	1,8	-1,3	-0,7	0,3
Bulgaria	1,7	0,4	-1,1	-2,6	0,9	0,3
Cehia	0,3	1,8	-2,1	-4,7	0,3	2,2
Franța	0,6	-2,1	0,3	-1,2	-1	0,5
Italia	3,2	3,8	2,1	-1,7	0	1,1
Ungaria	-0,6	-0,9	-3,9	-8,5	0,8	2
Malta	17,9	16	9,4	-0,8	6,4	5,6
Polonia	-0,3	2,4	-1,3	-2,2	1,8	0,8
România	-4,9	-4,9	-7,2	-9,2	-7	-8
Slovacia	-3,5	-0,5	-4,8	-9,6	-1,7	-2,8

Sursa: AMECO

Notă: Bulgaria și Cehia nu fac obiectul procedurii de deficit excesiv (PDE)

Tabelul 3. Evoluția datoriei publice în statele aflate în procedura de deficit excesiv și statele *peers* ale României în perioada 2019-2024 (% PIB)

Țara/Anul	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Belgia	97,5	111,2	108,4	102,6	103,1	103,4
Bulgaria	20,1	24,4	23,8	22,5	22,9	24,5
Cehia	29,6	36,9	40,7	42,5	42,4	43,4
Franța	98,1	114,8	112,7	111,2	109,9	112,7
Italia	133,6	154,3	145,7	138,3	134,8	136,6
Ungaria	65	78,7	76,2	73,8	73,4	74,5
Malta	39,2	48,7	49,6	49,4	47,4	49,8
Polonia	45,2	56,6	53	48,8	49,7	54,7
România	35	46,6	48,3	47,9	48,9	52,2
Slovacia	47,9	58,4	60,2	57,7	56,1	58,9

Sursa: AMECO

Notă: Bulgaria și Cehia nu fac obiectul procedurii de deficit excesiv (PDE)

Anexa IX

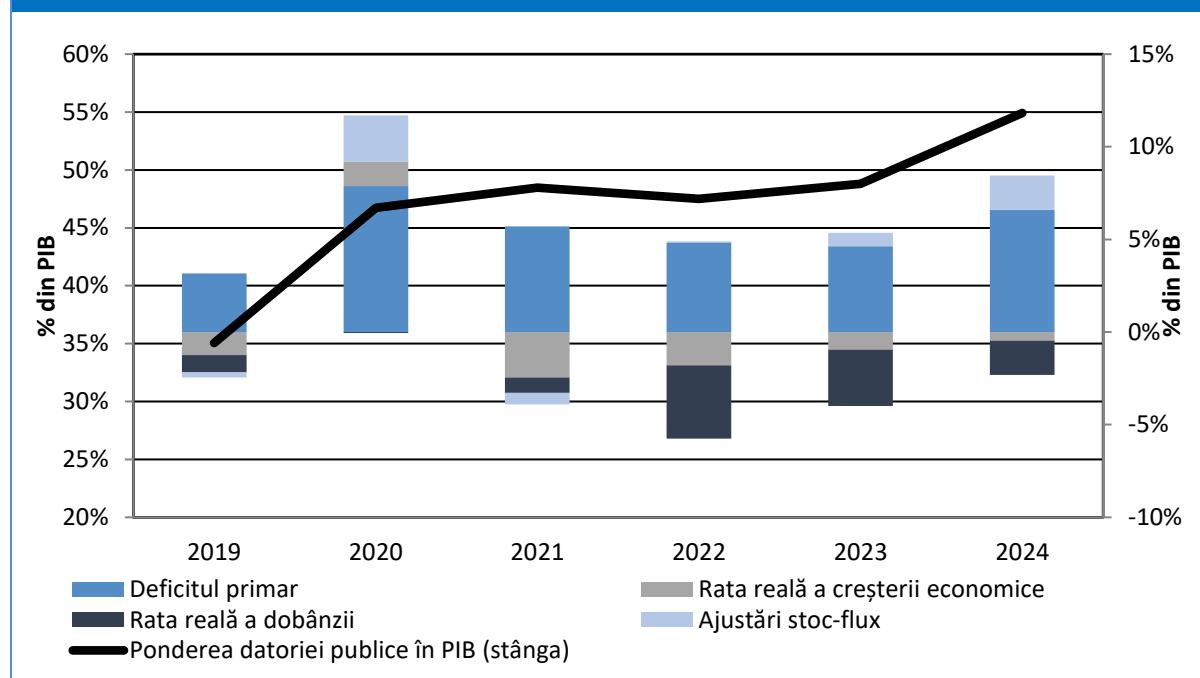
Tabelul 4. Cadrul bugetar 2025-2028 – proiecție PBSTM versus proiecție RSM (% din PIB)

Indicator	Document	2025	2026	2027	2028
Deficit bugetar ESA	PBSTM	-7	-6,4	-5,7	-5
	RSM	-7	-6,4	-5,7	-5
Deficit bugetar cash	PBSTM	-7	-6,4	-5,7	-5
	RSM	-7	-6,4	-5,7	-5
Deficit bugetar structural	PBSTM	-6,3	-5,7	-5,1	-4,3
	RSM	-6,4	-6	-5,5	-5
Venituri bugetare totale	PBSTM	34,2	34,3	33,4	33,5
	RSM	34,9	33	31,8	31,5
Cheltuieli bugetare totale	PBSTM	41,2	40,7	39,1	38,5
	RSM	41,9	39,5	37,5	36,5
Datoria guvernamentală	PBSTM	55,7	58,5	60,6	62
	RSM	57,8	60,1	62,2	63,4

Sursa: Planul Bugetar-Structural Național pe Termen Mediu (PBSTM), Raportul privind situația macroeconomică pe anul 2025 și proiecția acesteia pe anii 2026-2028 (RSM)

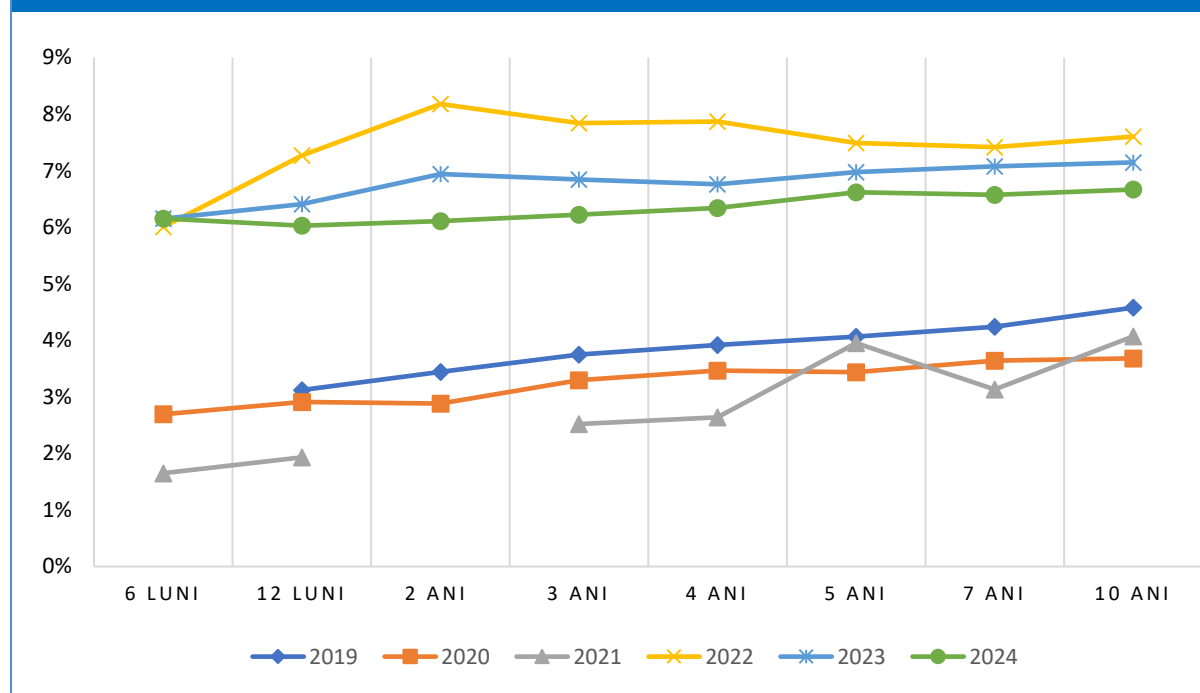
Anexa X

Graficul 6: Contribuții la modificarea ponderii datoriei publice în PIB, în perioada 2019-2024

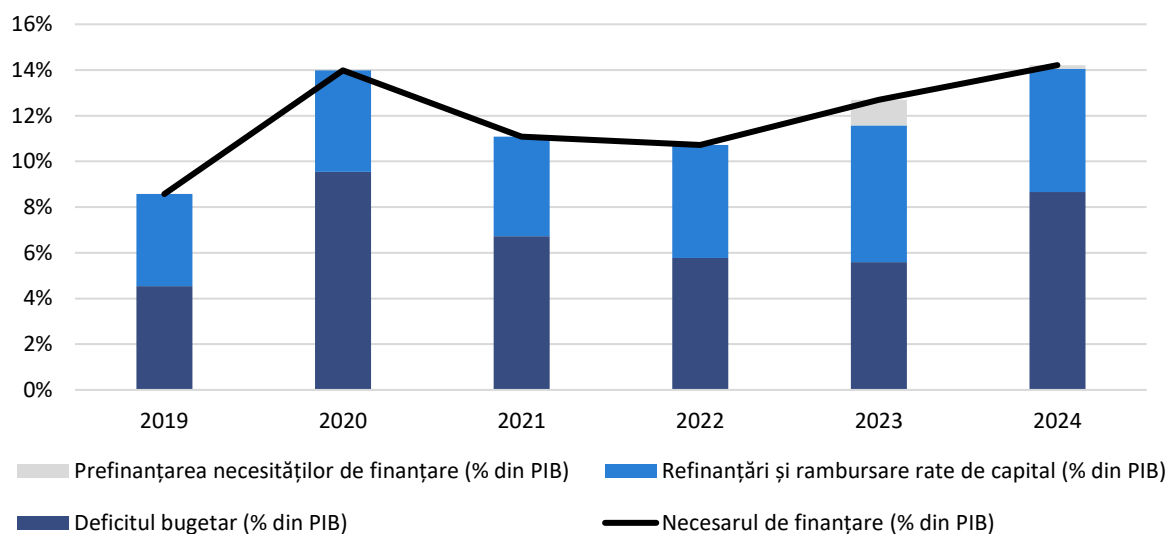
Sursa: Eurostat pentru perioada 2019-2023 și datele preliminare incluse în SFB 2025-2027 pentru anul 2024, calcule Consiliul Fiscal

Graficul 7: Curba randamentelor titlurilor de stat în lei, în perioada 2019 – 2024

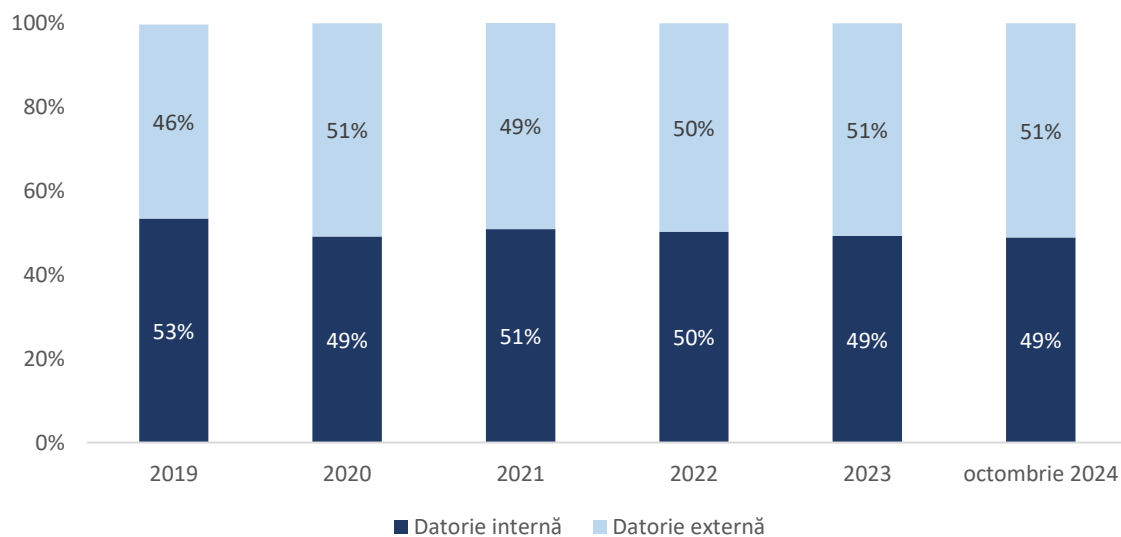
Sursa: Banca Națională a României

Graficul 8: Evoluția necesarului de finanțare (% din PIB), în perioada 2019 – 2024

Sursa: MF

Graficul 9: Ponderea datoriei interne și externe în total datorie guvernamentală, în perioada 2019 – 2024

Sursa: MF